

REPUBLIKA

Rok XV. ŁÓDŹ, CZWARTEK, 25 LUTEGO 1937 ROKU. CENA NUMERU 15 GROSZY. № 56

Płk. Koc na Zamku

poinformował P. Prezydenta Rzplitej o szczegółach swej akcji i zamierzeniach na przyszłość w dziedzinie organizacji Obozu Zjednoczenia Narodowego

Zapowiedziany referat płk. Miedzińskiego został odłożony

Warszawa, 24 lutego. Dziś po południu Prezydent Rzplitej przyjął na dłuższej audjencji płk. Adama Koca. Na temat rozmowy na Zamku nie podano do wiadomości publicznej nic, wolno jednak domyśleć się, że płk. Koc ufał oczywiście za stosowne poinformować Głowę Państwa o swych poczynaniach i zamierzeniach na przyszłość w dziedzinie organizacji Obozu Zjednoczenia Narodowego.

Prasa lwowska komunikuje, że szefami wojewódzkimi obozu p. Koca będą: prof. L. Kolankowski we Lwowie, pos. Zdzisław Stroński w Stanisławowie i prez. miasta St. Widacki w Tarnopolu.

Warszawa, 24 lutego. (Pat) — Z powodu nagłej niedyspozycji wicemarszałka Bogusława Miedzińskiego, zapowiadane na środę dnia 24 b. m. przemówienie radiowe zostało odłożone.

Nowe warunki obsługi pożyczek dolarowych

zapropozował rząd polski wierzycielom amerykańskim. — Albo 35 proc. w gotówce, albo nowe 3 proc. zobowiązania na 20 lat. — Propozycje dotyczą 2 kuponów bież.

Częściowe przywrócenie transferu? — Posiadacze krajowi mogą otrzymać obligacje złotowe

Nowy Jork, 24 lutego. (Pat) — Polska delegacja w Nowym Jorku, której przewodniczy prof. A. Krzyżanowski, ogłosiła w prasie amerykańskiej następujący komunikat: „Minister skarbu Państwa Polskiego, zawiązując transfer obsługi długów zagranicznych z końcem czerwca 1936 r., zabrał o uniknięcie jednostronnego narządzenia praw wierzycieli. W tym celu wybrał w czerwcu 1936 r. oraz obecnie rozstrzygnął z prezydium komitetu ochrony tuższych posiadaczy bonów zagranicznych i z agentami fiskalnymi płatniczymi pożyczek polskich, emitowanych w Nowym Jorku. Delegaci wyjaśnili, że rząd, zaciągając długi zagraniczne, przewidywał kształtowanie się bilansu płatności polski, umożliwiające uzyskanie tych dewiz, wystarczającej na spłatę zobowiązań. Nadzieje te zawiodły. Państwa zagraniczne, nie wyłączając wierzycielskich, zarządzającami protekcyjnymi wywóz towarów z Polski, skutkiem czego nadetnie naszego bilansu handlowego wylicz. Równocześnie nastąpiło wycofanie kapitałów z Polski oraz radykalne zmniejszenie dopływu nowych kapitałów, wobec czego bilans tych obrotów stał się biernym na stosunkowo znaczne kwoty. Spadły także wpływy w dewizach, pochodzące z przesyłek pieniężnych, przetrzymywanych przez emigrantów polnych do ojczyzny, na skutek skontynuowania liczby imigrantów, zarządzo przez wiele krajów, zaraz po ukończeniu wielkiej wojny. Niepomyślnie kształtowanie się bilansu płatniczego wyraziło się stałym spadkiem zapasu złota i dewiz w Banku Polnym, począwszy od końca 1928 r., którow obniżył się mniej więcej do 70 milionów dolarów w kwietniu 1936 r., stanowiąc zaledwie dwa dolary na głowę mieszkańca. Ta, z pewnością minimalna stosunkowo kwota, jest rezerwa umożliwiającą tworzenie surowców przemysłowych, nie wywarzanych w Polsce, np. bawełny, zakupywanej w U. S. A., niezbędnych dla zapewnienia mieszkańcom i zapobieżenia wzrostowi bezrobocia.

Konieczność nieuszczuplenia tej rezerwy zmusiła rząd do oświadczenia w New Yorku, z końcem czerwca 1936 r., że rząd spłaca nadal swe zobowiązania zagraniczne złotymi zablokowanymi, że zawięsza transfer, oraz że możliwie jak najrychlej przystąpi do rokowań z wierzycielami w sprawie upłynienia złotych zablokowanych.

Usilnym dążeniem rządu było zadość uczynienie swym zobowiązaniom wobec wierzycieli, możliwie jak najskrupulatniej. Właśnie dlatego obecnie podejmuje obsługę swych zobowiązań zagranicznych.

Z końcem 1936 roku nastąpiła lekka wyższka zapasów złota i dewiz w Banku Polskim, wobec czego rząd oświadczył gotowość wykupu kuponów, albo świadczeniem gotówkowym w dolarach, w wysokości 35 procent wartości kuponów w zamian za zwrot całego kuponu, albo nowymi, 3-procentowymi zobowiązaniami Państwa Polskiego, umarzalnymi po 20 latach, opiewającymi na całą wartość kuponów.

Rząd polski pozostawia wierzycielom wybór jednej z tych dwóch ewentualności. Oferta rządu dotyczy dwóch bieżących kuponów oraz warunkowego trzeciego, jest więc tymczasowym załatwieniem problemu.

Równocześnie ukazał się w tej sprawie komunikat ministerstwa skarbu, w którym m. in. ministerstwo stwierdza, że — ponieważ w zakresie polskich zagranicznych pożyczek dolarowych posiadanych przez osoby w kraju, wytworzył się taki stan, że posiadacze zależą teraz, jak też zależeć będą w przyszłości od układów zawieranych z grupami wierzycieli zagranicznych, którzy biorą i brać będą w negocjacjach pod uwagę przede wszystkim możliwości transferowe Polski, oraz stosunki pieniężne, panujące na odnośnych rynkach zagranicznych, rząd jest zdania, że korzystniejszą rzeczą byłby bezpośredni stosunek między posiadaczami polskich zagranicznych papierów dolarowych, a skarbem państwa. To też rząd nosi się z zamiarem uzyskania w drodze ustawodawczej upoważnienia do zaoferowania krajowym posiadaczom obligacji dolarowych dobrowolnej wymiany ich na nowe obligacje w złotych.

Ameryka życzliwie przyjęła propozycje rządu polskiego

Nowy Jork, 24 lutego. (PAT) Równocześnie z deklaracją prof. Krzyżanowskiego został ogłoszony komunikat amerykańskiego komitetu obrony posiadaczy pożyczek zagranicznych, życzliwie komentujący propozycję polską.

Również wczorajsza prasa amerykańska, nie wyłączając nawet prasy Hearsta, ustosunkowała się do tej propozycji życzliwie, stwierdzając dobrą wolę i duży wysiłek transferowy ze strony Polski.

Nowa pożyczka wewnętrzna w Niemczech

Wewnętrzne zadłużenie Trzeciej Rzeszy wzrosło do 3 i pół miliarda marek

BERLIN, 24 lutego. (PAT) Ogłoszona w dn. 23 b. m. nowa półmilionowa pożyczka wewnętrzna Rzeszy, doprowadziła ostatnio zaciągnięte zadłużenie wewnętrzne Niemiec do 3 i pół miliardów rm. Przypomnieć należy, iż ostatnia tranza poprzedniej pożyczki subskrybowana była na jesieni ub. r. Podobnie, jak poprzednia pożyczka, również i ta subskrybowana będzie w pierwszym rzędzie przez duże banki oraz ciężki przemysł. Drobnymi subskrybentami trzymać się będą prawdopodobnie jak i przy dawniejszych pożyczkach na uboczu.

Pożyczka oprocentowana jest na 4 i pół procent, przeciętny termin płatności wynosi 9 lat. Kurs emisyjny 98 i trzy czwarte.

Spotkanie ks. Kentu z b. królem Edwardem

Obydwaj bracia udają się na sporty zimowe do Kietzbuehel

Wiedeń, 24 lutego. (PAT) Dziś rano przybył do Wiednia ks. Kentu jedynie w towarzystwie urzędnika Scotland Yardu, gdyż ks. Maryna pozostała jeszcze parę dni w Monachium. Ks. Kentu, który podróżuje incognito, został powitany na dworcu przez kilku wyższych urzędników policji austriackiej. W imieniu zaś ks. Windsoru powitał go adiutant honorowy mir. Foster. Z dworca książę udał się do hotelu „Bristol”, gdzie spotkał się z ks. Windsoru, który dzisiaj przybył ze swojej krótkiej podróży do Karyntii, gdzie był gościem hr. Muenstera. Spotkanie nosiło nadzwyczaj serdeczny charakter. Wkrótce też przybył poseł angielski Selby. W najbliższym czasie zamierzony jest wjazd obu braci na sporty zimowe do Kietzbuehel.

Zapas złota w Banku Polskim

Warszawa, 24 lutego. (Pat) — W ciągu 2-jej dekady lutego zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 0.6 mil. zł. do 399.2 mil. zł., a stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 0.7 mil. zł. do 34.3 mil. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 1.3 mil. zł. do 47.5 mil. zł. Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian zmniejszył się o 29.2 mil. zł. do 951.4 mil. zł. Pokrycie złotem wynosi 35.74 proc. Stopa dyskontowa 5 proc. od pożyczek zastawowych 6 proc.

Sejm żąda obniżenia podatków

Wczorajsza debata w izbie nad budżetem ministerstwa skarbu dotyczyła zagadnień podatkowych i walutowych

Dziś trzecie czytanie preliminarza budżetowego i ustawy skarbowej

Warszawa, 24 lutego.

Sejm na całodziennym posiedzeniu ukończył dziś dłuższą serię posiedzeń budżetowych i — zgodnie ze zwyczajem — przeprowadził na koniec dyskusję nad budżetem ministerstwa skarbu.

Dyskusja ta — jak zwykle, była właściwie dyskusją nad zagadnieniem podatków — przy czym tym razem była rozszerzona, gdyż za przykładem referenta posła Hołyńskiego, omawiano całokształt polskiego systemu podatkowego.

Referent Hołyński krytykował system podatkowy, twierdząc, że należy szykować obniżenie podatków, przygotować podstawy techniczne do tego, przeprowadzić statystyki szczegółowe, przyspieszyć tempo klasyfikacji gruntów. Jednocześnie należy szukać gruntów finansowych dla przeprowadzenia reformy podatków.

Takim gruntem finansowym musi być dalsza polityka jaknajwiększej oszczędności w wydatkach państwowych, mimo wzrostu wpływów i zwiększonej koniunktury. Nietylko należy wystrzegać się rozrostu wydatków, ale należy także zmniejszyć dotychczasowe wydatki na te wszystkie funkcje państwowe, które nie są nieodzowne.

Równocześnie referent przestrzegał samorządy przed wszelką zwyżką podatków w chwili obecnej, twierdząc, że tego rodzaju zapędy zwykłe mogą zahamować korzystny rozwój dalszej koniunktury.

W dyskusji omawiano właściwie dwa zagadnienia: podatki i działalność urzędów skarbowych oraz problemy walutowe. W pierwszej z tych dziedzin urzędem skarbowym posłowie w znakomitej większości wystawili opinię bardzo złą. W dalszym ciągu urzędy skarbowe ustosunkowują się poprostu wrogo do płatników i w każdym widzą zgrzy przestępcy.

Cytowane dziś wypadki są rzeczywiście bardzo drastyczne.

Wołano o reformę podatkową

ale przed tym jeszcze o zreformowanie przez rząd stosunku urzędów skarbowych do płatników.

W dziedzinie zagadnień finansowych z ust posła Dudzińskiego i Sapieży usłyszeliśmy pewne daleko idące teorie na temat zmiany zasad gospodarki pieniężnej w Polsce. Teorie te to bądź wprowadzenie „pieniądza pomocniczego” opartego na nieruchomościach, na rentach, czy też — jak chce poseł Dudziński — w każdym razie nie opartego na złocie.

Teorie te nie są nowe. Już w sejmach poprzednich byli posłowie, byli też w senatach senatorowie, którzy te teorie lansowali. Rząd odrzucił je stanowczo, wchodząc już od 1924 roku na platformę

gospodarki pieniężnej opartej na złocie

Dziś rząd odrzuca te mgliste zresztą teorie — podobnie jak odrzucał je dotąd.

W toku dyskusji zabrał również głos poseł Mincberg, który między innymi oświadczył:

Resort ministerstwa skarbu jest w obecnej chwili niejako premieratem Skarbu. I to nietylko dlatego, że na czele tego resortu stoi wice-premier, ale również dlatego, że od finansów zależy normalne i sprawne funkcjonowanie wszystkich innych gałęzi naszego życia państwowego.

Z drugiej jednak strony, zdrowe i mocne finanse są całkowicie zależne od spokojnego życia i normalnej pracy wszystkich bez różnicy obywateli.

W moim przemówieniu dzisiejszym zatrzymam się zatem nie tyle na samym zagadnieniu finansów ile na warunkach, które sprzyjają i podnoszą naszą gospodarkę krajową, lub które tę gospodarkę podkopują i podważają.

Gdy się przysłuchamy obradom, jakie toczą się w tych murach, ma się wrażenie, jakgdyby nie było resortów, nie było finansów, nie było budżetu, ale jest tylko jedno zagadnienie: żydzi! Zapanowała w kraju

psychoza antyżydowska

która zamroczyła umysły nawet ludzi świątliwych.

Posiadamy cały legion domorosłych filozofów i ekonomistów, historyków i socjologów, którzy za wszelką cenę tworzą jakiś nowy mit o niebezpieczeństwie żydowskim i dążą do pozbawienia nas nabytych na przestrzeni wieków i krwią serdeczną zdobytych praw historycznych i obywatelskich. Jeżeli obecnie Wysoka Izba odmawia przyjęcia naszych bolesnych skarg i żalów, bynajmniej nie rezygnujemy z naszego wołania. Wierzymy bowiem, że jeszcze polska myśl niezależna i niepodległa nie zginęła i że drzemiące w niezatrutym miazmatami hitleryzmu i nienawiści odłamie społeczeństwa zasady praworządności, słuszności i wolności muszą zwyciężyć.

Wierzymy w lepszą przyszłość Polski, która od niedawna zaczyna wydygotać się z mroków niewoli i musi okrzepnąć finansowo i gospodarczo. Nie wolno nam zatem zapuszczać się w eksperymenty i awantury, podyktowane złą wolą i czadem hasel.

Nie o Polsce nienawiści i anarchii marzyli ci, którzy pragnęli jej odrodzenia i odnowienia, nie o Polsce, dla której wzorem byłby kraj, karmiący oby-

wateli armatami zamiast masła.

Zacytuje tu słowa Marszałka Piłsudskiego przed kilkoma dniami wydrukowane w Polsce Zbrojnej: „Niech wbrew szalejącej burzy i nienawiści plemiennej, powiedz — wśród nas panuje zgoda i braterstwo bez względu na różnice narodowościowe i wyznaniowe”.

Jakże tragicznym dysonansem rozbrzmiewają na tle tych słów głoszone hasła eksterminacji i antysemityzmu, ewakuacji ze strony ludzi, którzy istotnie byli, albo którzy mienią się uczniami wielkiego Mistrza.

Zydotstwo polskie mimo to, żyje nadzieją lepszego jutra.

W naszym życiu państwowym i gospodarczym winny i muszą obowiązywać podstawy konstytucji ustrojowej, a nie ober-konstytucji, gdyby nawet najmodrzejszą i najwymyślniej była dostosowana do pragnień i marzeń N. D. plus O. N. R.

Od czasu do czasu, choć, niestety, zbyt rzadko, wyrwie się gdzieś gdzieś z serca szlachetnego głos otuchy dla ludności żydowskiej.

Te głosy świadczą o drzemających w masach społeczeństwa polskiego pięknych zaletach i walorach serca, które w końcu na pewno obronią i ochronią nas przed szerszą się trucizną i demagogią.

Apel posła Mincberga do demokracji polskiej

Jestem pełen podziwu dla pięknego odruchu akademików żydowskich w Wilnie, którzy w dniu głodówki, mimo bólu, jakim byli przejęci w swojej własnej sprawie, pamiętali o sprawie Polaków na Litwie i uchwalili pismo pro test przeciw dziejącej się tam krzywdzie studentom Polakom.

Ten serdeczny i odważny akt współubolewania i współoburzenia żydowskiej młodzieży akademickiej podkreślam dla tego, bo krzywda musi być napiętnowana wszędzie i zawsze, kogokolwiek ona dotyczy i gdziekolwiek się dzieje.

Ilustrując psychozę, o której mówiłem na wstępie, pragnę zaakcentować, że żyjemy niestety w epoce kiedy czyny karygodne nietylko nie znajdują dostatecznego potępienia, ale do pewnego stopnia są w tej lub innej formie pobłażane lub nawet podsypane. Czy nie przyczynia się do tego w równym stopniu

Pogłoski o rekonstrukcji rządu

Sesja sejm i senatu zakończy się w trzeciej dekadzie marca

Warszawa, 24 lutego.

Zbliżająca się ku końcowi sesja zwykła sejm i senatu wywołuje jak zwykle w prasie warszawskiej główne dociekania na temat możliwości zmiany, bądź też rekonstrukcji rządu, oraz zasługuje tych zmian personalnych.

Zgodnie z 11-letnią już tradycją, corocznie na wiosnę po zamknięciu sesji budżetowej parlamentu, rzeczywistość zmiany w składzie rządu następowały. Zmieniały się bądź całe gabinety, bądź tylko ich szefowie, a czasem rekonstrukcja zataczała rozmiary znacznie mniejsze, ograniczając się do zmiany w obsadzie kilku, czy nawet jednej lub dwóch tek ministerialnych.

Pogłoski rekonstrukcyjne powoli zaczęły powracać na łamy prasy już obecnie, tymbarziej, że z uwagi na termin świąt Wielkiej Nocy, sesja parlamentarna zakończy się w tym roku nie co przedziej niż zwykle t. zn. w każdym razie w trzeciej dekadzie marca r. b.

W tej chwili niezmiernie trudno jest ocenić ile w pogłoskach rekonstrukcyjnych jest prawdy. Ze strony oficjalnej zachowują na ten temat kompletne milczenie. Zważywszy jednak serie ostatnich audjencji na Zamku — należy w każdym razie z obowiązku dziennikarskiego pojawienie się tych pogłosek zanotować.

Kto będzie reprezentował b. negusa

na uroczystościach koronacyjnych w Londynie

Londyn, 24 lutego.

(Pat) — Agencja Reutersa donosi, że dziś rano wyjaśniono w kołach kompetentnych, iż Haile-Selassie nie został za proszony osobiście na uroczystości koronacyjne, lecz przesłano mu poprostu pismo z prośbą o wyznaczenie jego reprezentanta.

Zapraszanie głów obcych państw na

uroczystości koronacyjne nie jest praktykowane. Zważywszy, że poseł abisyński w Londynie Martin jest nadal akredytowany przy dworze św. Jakóba, jest rzeczą zrozumiałą, że został on wciągnięty na listę zaproszeń, wysyłanych do przedstawicieli państw, z którymi W. Brytania utrzymuje stosunki dyplomatyczne.

niu także ostatnie wystąpienie księcia Radziwiłła w senacie? Zamiast tego, by smagać mącieli pokoju za próbę twórczenia ghetta ławkowego w wyższych uczelniach i krzewienia teorii rasowej na gruncie polskim, sprzecznym z tradycją i historią współżycia narodów na tej ziemi, pan Senator znalazł tak „wytworny” i niezwykły argument, jak obula czy czosnek. Oto, jakimi kategoriami myśla obecnie ludzie nawet o tak wysokiej kulturze!

W obliczu bolesnych zająć antyżydowskich, mordów skrytobójczych, gloryfikowania morderców, napadów kastetowych i petardowych, dążenia do uszczerbienia i umniejszenia naszych praw, w obliczu szerzonej nienawiści i potężnej, jadawitej agitacji przeciw ludności żydowskiej, pozostaje nam jedno tylko rozwiązanie:

— **Polsko demokratyczna!** Jeżeli jesteś reprezentowana na tej sali, a naprawdę jesteś reprezentowana w tysiącach wśród szerokiego rzesz społeczeństwa polskiego, odezwij się wielkim i ważnym słowem w imię szczęśliwej przyszłości Polski i w obronie prześladowanych obywateli narodowości żydowskiej.

Deklaracja posła Sommersteina

Pos. Sommerstein składa oświadczenie w imieniu żydowskiego koła parlamentarnego, wysuwając postulat równego traktowania wszystkich obywateli. Żydzi mają pełne poczucie obywatelskie i gotowi są do wszelkich ofiar. Domagają się prawa do życia zbiorowego, do udziału w życiu gospodarczym i do faktycznego równouprawnienia.

Przeciwko obecnej rzeczywistości mówca wnosi protest i oświadcza, że na gruncie parlamentu Żydzi wyrażają głosząc przeciwko budżetowi.

Po przemówieniu wicepremier Eug. Kwiatkowskiego (podaliśmy w innym miejscu) zabrał jeszcze głos referent pos. Hołyński, który odpowiadając na uwagi posłów, poczynił zakończone rozprawa szczegółowa nad budżetem ministerstwa skarbu, a tym samym nad całością ustawy skarbowej.

Marszałek udzielił jeszcze głosów sprawozdawcy pos. Duchowi, który w świadcząc, że obecne obrady sejmowe znajdują się pod szczęśliwym znakiem. Dwa podstawowe warunki dobrej gospodarki publicznej: stała waluta i równoważony budżet zostały zapewnione.

Referent, przechodząc z kolei do szczegółowej charakterystyki dyskusji budżetowej, podkreślił, że szeroko omówiono stosunek rządu do sejm. Należy stwierdzić, że ten stosunek był w pełni lojalny i zdecydowanie kroczący w kierunku współpracy.

Co do obecnej ordynacji, można mieć takie, czy inne zdanie. Jest to jedna z prób rozwiązania tego problemu. Jako ustawa zwykła.

ordynacja wyborcza

może być przedmiotem dalszej pracy referent sądzi, że powinno się to zrobić na jednej z najbliższych sesji. Określenie sejm wytworzyła się pewna atmosfera, starano się wywołać pewien kompleks niższości u członków ciała ustawodawczego. Trzeba się z tego otrząsnąć.

Po przemówieniu gen. referenta marszałek zarządził głosowanie. Prawki, zgłoszone przez rząd, zostały przyjęte i następnie został przyjęty preliminarz budżetowy wraz z tymi poprawkami.

Przystąpiono do głosowania nad projektem ustawy skarbowej.

Ustawa skarbową upoważnia do czynienia wydatków do kwoty nadzwyczajnych, razem do kwoty 2.316.658.479. Na pokrycie tych wydatków służą dochody zwyczajne i nadzwyczajne w łącznej kwocie złotych 2.316.747.702.

Formowanie Obozu Zjednoczenia Narodowego Do sekretariatu płk. Koca w dalszym ciągu napływają z całego kraju deklaracje i akcesy

Warszawa, 24 lutego. Sekretariat płk. Adama Koca w dalszym ciągu otrzymuje następujące zgłoszenia organizacji społecznych do Obozu:

WOJ. POMORSKIE.
Izba Przemysłowo-Handlowa w Gdyni. Zw. Zawodowy elektryków polskich Gdynia.

WOJ. POZNANSKIE.
Federacja Powiatowa P.Z.O.O. Chodzież. Związek Strzelecki miasta Rawicz. Związek rezerwistów, harcerze, LOPP. Koło pracy obywatelskiej kobiet miasta Puzdrowo.

WOJ. WARSZAWSKIE.
Organizacja Młodzieży Pracującej zarząd główny — Warszawa. Zarzewie Stow. Uczestni. LOPP. Zarząd główny — Warszawa. Różnica Wojskowa zarząd naczelny — Warszawa. Związek gmin wiejskich R. P. W-wa. Zw. Instruktorów kół kontroli obór R. P. — Warszawa. Związek zawodowy pracowników dróg województwa R. P. zarząd główny — Warszawa. Zarząd Główny rzemieślników chrześcijan w Warszawie. Związek numerowych dworców kołowych państwowych zarząd główny — Warszawa. Związek rezerwistów fort Bema — War-

szawa. Korporacja koncesjonowanych przemysłowców kominarzy — Warszawa. Związek Strzelecki w Kutnie. Rada Miejska m. Pułtusk. Rada Gromadzka osady Radomlin. Szkoła Rzemieślników w Aleksandrowie Kujawskim. Związek Rzemieślników chrześcijan w Kutnie. Powiatowa Federacja P.Z.O.O. Pułtusk. Sokół, Straż Ogniowa. Związek Rzemieślników chrześcijan — Piaseczno. Spółceństwo Rady Mazowieckiej. Nieszawski okręg towarzystw organizacji kółek rolniczych — Aleksandrów Kujawski. Powiatowy Związek pracowników samorządu terytorialnego w Gostyninie. Zarząd Związków Rezerwistów, Strzeleckiego, Straży Pożarnej, Kółka Rolniczego, Kasy Stefczyka z gminy Kamieńczyk pow. Radzyńskiego.

WOJ. KIELECKIE.
Związek Zawodowy pracowników umysłowych przemysłu i handlu Zagłębia Dąbrowskiego. Straż pożarna Ratno.

WOJ. WILEŃSKIE.
Spółeczne organizacje leśne dyrekcji lasów w Wilnie. Walny zjazd Trześciaków w Wilnie.

WOJ. NOWOGRODZKIE.
Związek Strzelecki i placówki Poczтового Przystosobienia Wojskowego — Szczuczyn.

WOJ. BIAŁOSTOCKIE.

Związek Strzelecki miasta Zambrów.
WOJ. WOLYŃSKIE.
Związek właścicieli nieruchomości miejskich w Zdobunowie.
WOJ. LWOWSKIE.
Stowarzyszenie kupców i przemysłowców polskich — wojew. połudn.-wsch. Stowarzyszenie polskie powiatu sokalskiego.
Polacy z Westfali i Nadrenii.

Warszawa, 24 lutego.
(PAT) Płk. Adam Koc otrzymał w dniu dzisiejszym list następującej treści: „Grupa regionalna posłów i senatorów województwa białostockiego na zebraniu w dniu 23 lutego 1937 r. po zapoznaniu się z deklaracją p. pułkownika, jednogłośnie uchwaliła zgłosić swój akces do tworzonego przez niego obozu, mającego na celu konsolidację wszystkich twórczych sił narodu”.
(—) Konstanty Terlikowski, Kazimierz Bisping, Józef Ryszka senatorowie, oraz posłowie: Jerzy Boładz, Pa-

weł Danowski, Józef Gromada, Jerzy Jabłoński, Adam Kukliński, Michał Lazarowski, Henryk Messing, Wiktor Martynowski.

Technicy światowej
sławy...

zdolali, po długotrwałych pracach doświadczalnych, wytworzyć specjalne płótno na bieliznę pościelową: niezmiernie trwałe, bez apretury, bez meszku, gładkie i lśniące białe.

Wyrób fabryki BRACIA CZECZOWICZKA w ANDRYCHOWIE
Do nabycia w magazynach bławatnych

Białogród, 24 lutego.
(PAT) Wykryto tu wielką aferę potajemnego handlu opium. Policja aresztowała około 15 osób, wśród których znajdować się ma pewien dyplomata zagraniczny, zatrzymany przez policję w chwili, gdy chciał samolotem opuścić Białogród. Nazwiska aresztowanych utrzymywane są w tajemnicy.

Jaka jest geneza deklaracji płk. Koca? Dalsze głosy prasy krajowej

Warszawa, 24 lutego. Deklaracja ideowo-polityczna pułk. Adama Koca jest w dalszym ciągu centralnym punktem skupionej uwagi całego społeczeństwa i ożywionych komentarzy prasy.

W „Gazecie Polskiej” Bogusław Miedziński stwierdza, że zgon Józefa Piłsudskiego zamknął pierwszy okres dziejów odrodzonej Polski — okres nieobecności orężnej, organizacyjnej i politycznej, uwieńczony wynikiem epoki wojny.

Rozpoczyna się w dziejach naszych okres drugi.

„Aby w tym drugim okresie, u progu którego w dalszym ciągu ku lepszemu, aby mogło być utrzymane to, co w przeszłości było dozwolone, aby mogło być nadal skutecznie zwalczane to, co jest złe — musi nastąpić konsolidacja wewnętrzna. Zjednoczyć się winny wszyscy, którzy „chcą w sposób zorganizowany pracować dla Polski”. Zjednoczenie takie jest kategorycznym nakazem sułtana narodowego wobec sytuacji, w jakiej Polska znajduje, wobec znakomiteli organizacji sił rozwijających się obok Niej, lub przeciwko Niej działających.

Spółeczeństwo dopełnia z każdym rokiem nowe szeregi ludzi młodych, których siły i dążenia ku przyszłości trzeba zwracać. Trzeba więc „historycznego” traktowania zagadki na przyszłość — metody realizacji tych zadań oprzeć na „zorganizowanej, jednolicie kierowanej woli”. Oto najważniejsze, całkowite zadanie chwili bieżącej. Oto krótka geneza „Deklaracji ideowo-politycznej”, z którą wystąpił płk. A. Koc.”

teplenie było ostatnim tego rodzaju, i aby przy najbliższej sposobności przedstawiciele kierownictwa Państwa nie mieli potrzeby ani powodu potępienia tego powtórzyć. Wszelako ból, wywołany głodem, nędzą i poniewierką, ból spowodowany blokadą gospodarczą czy walką ek-

onomiczną przeciw Żydom, jest także gwałtem. Można człowieka zabić przez rozstrzelanie, spalenie, uduszenie lub utopienie. Ale można go zabić także przez umorzenie głodem. Głodzenie jest również „brutalnym odrudzeniem”.

Ostrzeżenie.

Doszło do naszej wiadomości, że niejaki p. A. Goldschmidt oferuje tutaj naszym przedsiębiorstwom nasze oleje po cenach znacznie niższych od naszego cennika, motywując niższe ceny tym, że nabywa od nas oleje w partiach wagonowych. Oświadczamy, że żadnych dostaw dla p. Goldschmidta nie uskuteczniamy i z nim w żadnych stosunkach nie pozostajemy. Ostrzegamy naszą klientelę przed ofertami p. Goldschmidta, gdyż stwierdziliśmy, że w razie otrzymania zlecenia na nasze wysokogatunkowe oleje dostarczał, względnie usiłował dostarczyć olejów tańszych, mało wartościowych, nie odpowiadających celowi, dla którego zostały zamówione co mogło spowodować szkodę dla nabywców.

Vacuum Oil Company S. A.

Piekło wojny pod Oviedo

W walkach padło 10 tys. ludzi. — Bitwa toczy się w mieście

Bilbao, 24 lutego.
(PAT) Biuro prasowe rządu baskijskiego komunikuje, że na odcinku Ovie-

do toczyły się dalsze zaciekle walki. Po szeregu gwałtownych starć na białą broń, brygady baskijskie zdołały od-

ciąć całkowicie najważniejsze strategicznie pozycje.

Oddziały asturyjskie połączone z brygadami baskijskimi po ciężkich walkach w rejonie Laparra zajęły wioski Prenodio i Areces. Nieprzyjaciel ponosił znaczne straty.

Obecnie oddziały rządowe umocniają zdobyte pozycje i przygotowują się do dalszej ofensywy, aby przeciąć ostatnie możliwości nadejścia pomocy dla powstańców. Oviedo otoczone jest ze wszystkich stron i walki w znacznej części toczą się na ulicach miasta.

Paryż, 24 lutego.
(PAT) Korespondent Havasa donosi z Avilla, że walki toczące się pod Oviedo są najtrwawszymi od początku wojny.

U stóp góry Maranco, dokąd milicjanci zbliżyli się na chwilę, walają się tysiące trupów. Według urzędowych obliczeń straty przeciwnika w ciągu 2 dni wynosiły około 10.000 zabitych i rannych. Jak oświadczała leniec, wydany był rozkaz wzięcia Oviedo za wszelką cenę, dla dodania ducha obrońcom Madrytu.

Wojska rządowe idą naprzód

Samoloty bombardowały m. Avilla i Talavera

Paryż, 24 lutego.
(PAT) Havas donosi z Madrytu, że wojska rządowe podczas ofensywy w prowincji Avilla minęły m. Val de Magueda na wschód od Robledo de Chavela i posuwają się w kierunku Avai Beral de Minares, która to miejscowość znajduje się pomiędzy Avilla a Escorialem.

zycie, zdobyte przez wojska rządowe na wzgórzach Pingerron pomiędzy San Martin de la Vega a Morata de Tajuma. Wojska rządowe, które nie zdołały przygotować obrony, cofnęły się, lecz w godzinę później zdobyły w kontrataku wzgórze Pingerron, a następnie zajęły linie rowów strzeleckich. Na całym froncie wrota bitwa. Wojska rządowe powoli posuwają się naprzód.

Dziś zrana powstańcy po otrzymaniu posiłków podjęli kontratak na po-

Okręt brytyjski trafiony pociskiem Kilku oficerów zostało rannych

Lonayn, 24 lutego.
(PAT) Według komunikatu, ogłoszonego przez admiralację, w czasie wtorkowego raidu samolotów powstańców nad Walencją, jeden z pocisków artylerii przeciwlotniczej padł na tylną

część pokładu angielskiego okrętu wojennego „Royal Pac”. Znajdujący się w pobliżu kapitan Drew, komandorowie Peachey i Wieson, młodszy oficer Hare i marynarz Hiley zostali lekko ranni odłamkami pocisku.

WALKA Z NIEUZASADNIONĄ DROŻYZNĄ

Mimo poprawy sytuacji gospodarczej, nie można zredukować obciążeń na rzecz państwa.—Ile wynosi zadłużenie Polski?—Sytuacja sbaru

Mowa wicepr. Kwiatkowskiego w sejmie

Warszawa, 24 lutego.

(PAT) W toku dyskusji na posiedzeniu sejmiku, wicepremier Kwiatkowski wygłosił następujące przemówienie:

Pragnę krótko oświetlić niektóre fragmenty prac i poczynań rządowych, które budzą jeszcze pewne wątpliwości. Tak więc zdajemy sobie wszyscy sprawę z tego, że po okresie długotrwałego i bardzo ciężkiego kryzysu, sytuacja skarbu państwa przez dłuższy okres nie może być łatwa. Gdyby nawet poprawiająca się zwolna sytuacja gospodarcza zezwalała na zwiększenie wpływu skarbowych, to jednak

DALECY BĘDZIEMY OD TEZY, ABY TWORZYĆ REZERWY SKARBOWE (jak to miało miejsce w latach 1928 i 1929) lub

ABY POWAŻNIE REDUKOWAĆ OBCIĄŻENIA NA RZECZ PAŃSTWA.

W budżecie bowiem pokrywamy chwilowo tylko najskromniejsze potrzeby państwa, a pomijamy lub redukujemy świadomie inne zobowiązania, wynikające ze stosunków finansowych skarbu

Skarb przyjął na siebie w latach ubiegłych — bo prawdopodobnie przyjął musiał — szereg ciężarów, licząc się raczej z nieodpartymi koniecznościami wewnątrzno-politycznymi i społecznymi, niż z realnymi możliwościami własnymi. Gdyby sanacja skarbu i budżetu nie nastąpiła przed półtora rokiem i gdyby nie dopisała nam cześciowo pomyślna zmiana koniunktury—to byłyby powstały nowe trudności o dalekim zasięgu gospodarczym i społecznym.

Dziś możemy stwierdzić, że **OPANOWALIŚMY CZĘŚĆ TRUDNOŚCI.**

Waluta uległa poważnemu wzmocnieniu, a polityka walutowa jest ustabilizowana na dziś i na jutro. Zakreślony z wprowadzenia przepisów de wizowych i ograniczenia transferu przebyliśmy względnie dobrze. Instytucja emisyjna jest dziś znacznie silniejsza, niż przed rokiem. Budżet konsumpcyjny nie powodował drenażu rynku pieniężnego.

Zagadnienie zadłużenia państwa jest poważne, ale trzeba pamiętać, że w dziedzinie długów zagranicznych zostało ono złagodzone ze względu na dewaluację walut zagranicznych. Było tu rzucone wczoraj pytanie, jak przedstawia się

SUMA DŁUGÓW PAŃSTWA POLSKIEGO.

Długi te ulegają przy swej wielkiej kwocie pewnym zmianom. Natomiast z korektywą dat można oczywiście w każdej chwili długi te ustalić. Na dzień 1. 9. 1936 r. długi zagraniczne objęte księgą długów, wynosiły 2.921 milionów zł. Długi wewnętrzne według stanu na ten sam dzień i to długi zorganizowane, objęte księgą długów, wynoszą złotych 1.741.000.000, długi przedsiębiorstw na dzień 1 stycznia 1936 r. wynoszą zł. 133.000.000 (wszystkie cyfry w zaokrągleniu). Długi niezorganizowane zarówno państwa, jak i przedsiębiorstw państwowych, wynoszą 600.000.000 zł. mierząc tę kwotę stosunkiem do majątku państwa i przedsiębiorstw państwowych, należy stwierdzić, że długi te są niewielkie.

Akcje zlecone i oddłużeniowe, które wprost obciążają skarb państwa, wynoszą mniej więcej na 1. 1. 1937 r. zł. 476.000.000. Razem wszystkie długi wynoszą 5.871.507.368 zł. Oprócz tego istnieją gwarancje skarbu państwa na dość poważne sumy.

Zadłużenie zewnętrzne państwa zmałało bardzo znacznie. Zadłużenia wewnętrzne wzrosły stosunkowo bardzo nieznacznie.

Ożywione tempo inwestycji utrwa-

liło i wzmocniło nieco koniunkturę, podobną również przez oddziaływanie czynników zewnętrznych. Bilans handlowy — dając nam znikomą tylko saldo dodatnie — wykazał jednak obustronnie dodatni rozwój zarówno ilościowy, jak i jakościowy.

Ruch zwykłowy cen — stanowiący w okresie dodatniej koniunktury zjawisko raczej normalne i zrozumiałe — przybiera u nas w kilku ważnych dziedzinach produkcji i handlu ewolucję niezdrową lub szkodliwą dla całości gospodarstwa społecznego.

Nikt więc nie może się dziwić, że **RZĄD ZASTOSUJE W TYCH WYPADKACH CORAZ OSTRZEJSZE ŚRODKI** Szczególnie niedopuszczalne byłoby paraliżowanie dobrze zapowiadającej się koniunktury budowlanej przez nieusprawiedliwioną spekulację na cenach materiałów budowlanych.

Reakcja spekulacji na poprawiającą się koniunkturę istnieje wszędzie na świecie, ale u nas przybiera ona formy jaskrawe i szkodliwe, a tym bardziej nieumotywowane rzeczowo, że Polska oszczędziła swemu społeczeństwu dodatkowego kryzysu na tle dewaluacji.

Drugą wielką troską rządu i całego społeczeństwa musi być sprawa **ZATRUDNIENIA BEZROBOTNYCH** pracowników fizycznych i umysłowych.

Z kolei dłuższy ustęp swego przemówienia poświęca wicepremier sprawie planu inwestycyjnego.

W 4-leciu 1932/33—1935/36 wydatkowaliśmy na inwestycje i remonty z sum budżetowych ca 760.000.000 zł. w

Przy wszelkich przebiegniach należy dążyć do codzienne, regularne wypróbnienie i w tym celu używać szklankę naturalnej wody lektary Franciszka-Józefa. — Zalecana przez lekarzy

czym w latach ostatnich zawarte były również sumy przeznaczone na inwestycje z Funduszu Pracy. Oznacza to, iż z tego źródła wydatkowaliśmy rocznie średnio 190.000.000 zł., na inwestycje i remonty.

Ta sama grupa pozycji w nowym budżecie na r. 1937/38 łącznie z Funduszem Pracy wynosi okragło 200.000.000 zł., t. j. tyle co i w latach ubiegłych.

Suma ta plus cała kwota 600.000.000 zł. w puli pozabudżetowej daje 800.000.000 zł., o której mówiłem. Oznacza to, że ogólnie tempo prac inwestycyjnych i remontowych z sum pozabudżetowych będzie conajmniej 3 razy silniejsze niż średnio w latach ubiegłych.

W tym samym 4-leciu **OPERACJE KREDYTOWE SKARBOWE** na rynku wewnętrznym — poza racjami przedsiębiorstw państwowych na własne cele — wyniosły okragło 1600 mil. zł., a więc średnio rocznie 400 mil. zł. Pokrywały one bowiem nie tylko inwestycje pozabudżetowe, ale także znaczne deficyty budżetowe i różne inne potrzeby zlecone. Były to lata najcięższych pod względem gospodarczym i finansowym.

Możemy się spierać o rozmiar obecnej poprawy koniunktury, ale nie o sam fakt poprawy. Płynność banków zwiększyła się. Dopływ pieniędzy do instytucji t. zw. „rynku pieniężnego sztywne” wzrasta. Poza pozycjami budżetowymi i poza własnymi wpływami Funduszu Pracy, wszystkie operacje kredytowe krótko i długoterminowe wymagane dla realizacji obecnej koncepcji planu inwestycyjnego — na rok 1937/38 — w r. 1936/37 wyniosły okragło 325 mil. zł., tj. 80 proc. sumy drenowanych średnio w ostatnim 4-leciu.

RANO, W POŁUDNIE, WIECZOREM...

i o każdej porze dnia.

Cera Pani wygląda pięknie, o ile pokrywa ją

Nieszkodliwy **PUDER HIGIENICZNY** M. MALINOWSKIEGO

Warszawa, ul. Chmielna 4.

Do nabycia we wszystkich, pierwszorzędnych firmach.

Anglia nie zmieni polityki zagranicznej

Umowa lokarneńska nadal obowiązuje wszystkich sygnatariuszy. Rozwój lotnictwa uniemożliwia izolację Wielkiej Brytanii

Ciekawa dyskusja w izbie lordów

Londyn, 24 lutego.

(Pat) — Agencja Reutera komunikuje: Labourysta Arnold w przemówieniu wygłoszonym w izbie lordów domagał się zmiany brytyjskiej polityki zagranicznej w kierunku izolacjonizmu oraz polepszenia stosunków z Niemcami. Mówca domagał się również, aby Anglia wywarła wpływ na Francję, że należy zerwać pakt francusko-sowiecki, a także, aby dać wyraźne do zrozumienia Czechosłowacji, że nie może ona liczyć na pomoc W. Brytanii w wypadkach wynikających z paktu z Sowietami.

Konserwatysta Mounttemple zaproponował zaofiarowanie Niemcom szacunku i przyjaźni oraz również występował przeciwko paktowi francusko-sowieckiemu.

Labourysta Strabogi mówił o zbiorowym bezpieczeństwie i proponował rozszerzenie paktu francusko-sowieckiego

go na Niemcy i wszystkie inne narody.

Podsekretarz stanu w Foreign Office lord Plymouth oświadczył, że rozwój lotnictwa uniemożliwia izolację W. Brytanii. Mówca powtórzył oświadczenie min. Edena, powtórzone ostatnio przez premiera Baldwina, że podstawowe zobowiązania W. Brytanii wynikają z traktatu lokarneńskiego, który, mimo iż został odrzucony przez Niemcy, nadal obowiązuje Anglię i innych sygnatariuszów. Wyciągnięcie się z tego zobowiązania stanowiłoby gwałtowną rewolucję w angielskiej polityce zagranicznej.

Pogotowie przeciwpowodziowe nad Wisłą

Zator lodowy pod Sandomierzem

Warszawa, 24 lutego

Sytuacja na Wiśle pod Warszawą w ciągu ostatniej doby nie ulega zmianie.

Na przestrzeni trzech kilometrów w śródmieściu rzeka jest już wolna od lodu, jednakże tuż za miastem Wisła ścieka jest jeszcze lodem grubości 26 cm. Lód miejscami przymarznięty jest do 1 metr. poziom wody może go ruszyć

Od wczoraj czuwa nad Wisłą pogotowie przeciwpowodziowe, a od dzisiejszego południa rozstawiono na nadbrzeżnych wałach specjalne posterunki obserwacyjne.

Z Dębłina otrzymano dziś meldunki, że lody na Wiśle zaczęły pękać. Powyżej Sandomierza powstał na Wiśle zator lodowy. W górze rzeki panuje spokój. Wisła jest już wolna od lodu,

stosowanie jego gwarancji. Poza tym należy zwracać uwagę na Holandię, która szczyt wobec wypowiedzenia Locarna.

Lord Plymouth przypomniał, że w Locarno była również mowa o Polsce, że Europa zachodnią W. Brytanii nie interesowała wszystkim, co się dzieje w świecie, lecz jej ewentualna interwencja zależałaby od okoliczności. W. Brytanii udzielić może pomocy ofierze napaści na mocy paktu Ligi. W danym wypadku nie istnieje obowiązek automatyzmu i nie można liczyć, aby narody zastosowały automatycznie środki wojskowe poza wypadkiem zagrożenia własnych interesów.

Lord Plymouth podkreślił, że Anglia jest zdecydowana pozostać członkiem Ligi Narodów. Co do działalności, mówił oświadczył, że jeśli nie można było zapobiec wojnie, należy w każdym wypadku udzielić w drodze akcji pokojowej wszelkiej możliwej pomocy ofierze napaści. Mówca oświadczył, że brytyjski dąży do nadania Lidze Narodów charakteru uniwersalnego i jak największego autorytetu. Pakty regionalne nie są sprzeczne z paktem Ligi.

ENNY

Dziś wybory prezydenta m. Łodzi

Czy P.P.S. zgłosi ponownie kandydaturę N. Barlickiego? — Los wybranych wiceprezydentów. — Możliwość rozwiązania rady miejskiej

Dziś więc, o godzinie 7 wiecz. odbędzie się drugie wyborcze posiedzenie rady miejskiej dla dokonania wyboru prezydenta miasta. A: kolwiek porządek dzienny jest ściśle ustalony, zaś ustawa samorządowa nie depuszcza zgłaszania na posiedzeniu wyborczym wniosków czy interpelacji oraz odczytywania oświadczeń -- trudno przewidzieć, czy po porządku dziennym nie dziś nie nastąpi. Obecna rada miejska sprawiała nam już często niespodzianki...

Donosiliśmy już, iż onegdaj przedstawiciele OKR. PPS bawili w Warszawie, gdzie odbyli konferencję w sprawach samorządowych z przedstawicielami rady naczelnej stronnictwa. Wczoraj zaś w godzinach wieczorowych odbyło się posiedzenie egzekutywy władz naczelnych PPS w Łodzi. Uchwały, jakie zostały powzięte -- utrzymywane są w dalszym ciągu w tajemnicy, to też przed dzisiejszym posiedzeniem rady miejskiej nie będzie można ustalić, jakie stanowisko zajął frakcja większo-

ściowa wobec dzisiejszych wyborów prezydenta.

Utrzymuje się w dalszym ciągu wersja, iż formalnie zgłoszona zostanie dziś kandydatura p. Norberta Barlickiego po raz wtóry.

Jak już nadmieniliśmy, ustawa samorządowa przewiduje tylko dwukrotne wybory członków zarządu miejskiego. O ile drugi kandydat również nie zostaje zatwierdzony, wtedy władze nadzorcze mianują prezydenta tymczasowego na okres jednego roku, w tym czasie zaś rada miejska ma prawo w dowolnie oznaczonym przez siebie terminie wybrać prezydenta.

Los wiceprezydentów -- pp. Szewczyka, Walczaka i Dratwy -- nie jest jeszcze znany. Natomiast, jeśli chodzi o wybranych ławników, obejmują oni swoje stanowiska natychmiast po decyzji p. ministra spraw wewnętrznych co do obsadzenia stanowiska prezydenta.

Gdyby więc dziś dokonany został wtórny wybór p. Barlickiego, zaś p. minister spraw wewnętrznych zamianuje w odpowiedzi prezydenta tymczasowego -- ławnicy natychmiast obejmują swe obowiązki.

Dowiadujemy się w dalszym ciągu, iż równocześnie z decyzją o obsadzeniu stanowiska prezydenta, urząd wojewódzki wystosuje do rady miejskiej pismo z wezwaniem do przystąpienia do obrad budżetowych.

Pismo to oparte będzie na art. 69 ust. 2 ustawy samorządowej -- urząd wojewódzki zwróci uwagę radzie miejskiej, iż w określonym terminie musi dać miastu budżet. O ile wezwanie to nie odniesie skutku, wtedy na podstawie tegoż art. 69 ustawy, ust. 1 może nastąpić rozwiązanie rady miejskiej.

Decyzji, odnośnie dalszych losów obecnej rady miejskiej, należy spodziewać się nie wcześniej, niż w dniu 1-go kwietnia b. r. (s)

Pogrzeb ś.p. Piotra Kona

odbędzie się dziś, o godz. 14-ej. — Kondolencja adw. Leona Berensona

Pogrzeb ś. p. adwokata Piotra Kona odbędzie się, jak już donosiliśmy, dziś o godzinie drugiej po południu.

W dniu wczorajszym ciało Zmarłego wystawione było w domu żaloby na widok publiczny. Przez przeobrażoną w kaplicę kancelarię, drapowana kirem i dekorowaną kwiatami -- przesunęły się w dniu wczorajszym setki osób, by pochylić czoła przed ciałem znakomitego prawnika i obywatela.

Dziś trumna zostanie już zamknięta i nastąpią przygotowania do uroczystości pogrzebowej.

Dowiadujemy się, iż kondukt pogrzebowy poprowadzi ksiądz pastor Wannagat.

W pogrzebie, prócz delegacji frakcji P.P.S. w radzie miejskiej weźmie również udział delegacja zarządu miasta z prezydentem Godlewskim na czele.

W imieniu rady adwokackiej i jej członków adw. Nowodworskiego, przemówi nad grobem Rafał Kempner, członek rady.

Delegatura łódzka radw adwokackiej weźmie w pogrzebie udział in cor-

pore. W imieniu palestry łódzkiej zabierze nad otwartą mogiłą głos adw. dr. Fichna. Delegatura złożyła już zł. 50 na Pomoc Zimową zamiast wieńca, mimo to jednak koledzy Zmarłego złożyli liczne wieńce na grób jednego z nestorów swego grona. Specjalny pisemny apel do wszystkich adwokatów wystosowany przez delegaturę, wzywał członków palestry do udziału w kondukcje pogrzebowym i do złożenia ostatniego hołdu adwokatowi Piotrowi Konowi.

W późnych godzinach wieczornych na ręce mec. Kempnera, jako członka rady adwokackiej, wpłynęła następująca depesza kondolencyjna od mec. Berensona z Warszawy:

„Na Wasze ręce przesyłam wyrazy głębokiego smutku z powodu tragicznej śmierci naszego Kolegi -- Piotra Kona, jednego z tych przedwojennych obrońców politycznych, którzy nieugięte stali przy boku walczących o Niepodległość, Wolność i Sprawiedliwość. Leon Berenson”.

Strzelanina na ulicy Rokicińskiej

Krwawa walka włamywaczy i kasiarzy. — 2-ch ciężko rannych odwieziono do szpitala

W godzinach popołudniowych na ul. Rokicińskiej rozegrała się formalna bitwa pomiędzy poważnymi członkami bandy włamywaczy, złodziei i kasiarzy.

Z jednego z domów przy tej ulicy wyległa cała banda kłócących się. podejrzanym osobnikom. Awanturnicy po częli się szamotać, wreszcie dobyli no-

ży. W następnym momencie, gdy znaleźli się koło posesji przy ul. Rokicińskiej 20 -- rozległo się kilka szybko następujących po sobie strzałów.

Gdy na odgłos strzałów zbiegli się przechodnie alarmując policję -- złoczyńcy zbiegli.

Wówczas dopiero okazało się, że strzały były celne.

Na chodniku, brocząc obficie krwią, siędział jakiś młody mężczyzna. Drugi próbował się oddalić, lecz padł z ranami pleców.

Patrol policji wylegitymował rannych. Lekarz pogotowia ustalił, iż 36-letni Stefan Ratajczyk, zam. przy ulicy Żelaznej 17 odniósł cztery rany postrzałowe szyi i rany cięte nożami w głowę, a 30-letni Zygmunt Madaliński, zamieszkały przy ul. Nowej 42, odniósł głębokie rany klute pleców w okolicach łopatk.

Obaj ranni zostali przewiezieni do szpitala św. Józefa.

Władze zainicjowały z miejsca energiczny pościg, który doprowadził do ujęcia sześciu członków bandy. Wszyscy, rekrutujący się ze świata przestępczego, zostali osadzeni w areszcie przy wydziale śledczym.

Zbrodnia miała za to, jak zostało ustalone, porachunki pomiędzy banda włamywaczy i kasiarzy. (1)

Brak chleba na peryferiach wywołany ograniczeniem wypieku przez piekarzy

Jak się dowiadujemy, władze administracyjne postanowiły podjąć energiczną akcję przeciwko niedozwolonym praktykom piekarzy łódzkich, którzy postanowili częściowo wstrzymać się od wypieku, by spowodować w ten sposób zmianę cennika.

Donosiliśmy, iż w ubiegłym tygodniu cech piekarzy zwrócił się do władz administracyjnych, i, powołując się na zwyczaję cen maki, prosił o rewizję cennika i znaczną wyższkę cen chleba. Władze administracyjne stanęły na stanowisku, iż sprawa ta narazie nie jest aktualna, uzależniły jednak zmianę od decyzji ministerstwa spraw wewnętrznych. Memoriat piekarzy został przesłany do ministerstwa.

Tymczasem od kilku dni piekarze zaczęli ograniczać wypiek chleba. Dzieje się to przeważnie na peryferiach, gdyż w śródmieściu większe zakłady

stosują się do zarządzenia władz. Na peryferiach natomiast piekarze twierdzą, iż kupowanie droższej maki jest dla nich niemożliwe i ograniczyli wypiek do połowy, stwarzając w ten sposób sztuczny brak chleba i pobierając bez zezwolenia wyższe ceny.

Władze starościńskie postanowiły energicznie przeciwdziałać tym próbom i z dniem dzisiejszym rozpoczną surową kontrolę piekarni oraz sklepów spożywczych, aby z jednej strony zabezpieczyć na rynku odpowiednią ilość pieczywa, a z drugiej, przed wydaniem decyzji przez ministerstwo, utrzymać ceny pieczywa na dotychczasowym poziomie. Władze administracyjne stoją na stanowisku, że jeśli większe zakłady piekarskie mogą kalkulować ceny w dotychczasowych granicach -- akcja małych piekarni graniczy z niedozwoloną lichwą. (1)

lepiej zapobiegać niż leczyć

sigulhu i chinina w proszku

Original

Wszystkich aptekach

2 dzieiów Łodzi

Dnia 25 lutego 1924 roku bawił w Łodzi p. Albert Thomas, dyrektor Międzynarodowego Biura Pracy przy Lidze Narodów w Genewie, jeden z najwybitniejszych działaczy robotniczych świata, wielki przyjaciel Polaków. Rada Miejska na specjalnym posiedzeniu nadała w dniu tym obywatelstwo honorowe Albertowi Thomas, przy czym przewodniczący Rady, dr. Fichna, wygłosił przemówienie, w którym m. in. powiedział: „Miasto Łódź, ośrodek i stolica przemysłu, miasto pracy nadaje Ci obywatelstwo honorowe... Przyjmij je i pracuj nadal ku chwale i wielkości dwóch siostrzy, Polski i Francji”.

Pan Albert Thomas w czasie swej bytności w naszym mieście zaznajomił się gruntownie z całokształtem stosunków gospodarczych, społecznych i politycznych m. Łodzi, składając obszerny memoriał o Łodzi w Biurze Pracy przy Lidze Narodów.

Luty 25 Czwartek

Dziś Cezarego W.
Jutro Aleksandra Bisk.

Wschód słońca	6.31
Zachód słońca	17.06
Wschód księżycy	18.10
Zachód księżycy	6.27
Długość dnia	10.35
Przybyło dnia	2.37

Ks. kard. Kakowski w Łodzi

Ks. Kardynał Aleksander Kakowski przyjechał do Łodzi z wizytą do Ks. Biskupa Włodzimierza Jasińskiego.

Krótkie wiadomości

HANDEL PRZED ŚWIĘTAMI WIELKIEJ NOCY, które przypadają w roku bieżącym wyjątkowo wcześnie, unormowany będzie drogą zarządzenia ministerstwa spraw wewnętrznych już w przyszłym tygodniu. Od 20 do 27 marca sklepy będą otwarte codziennie do godz. 9-ej wiecz., zaś w ostatnią niedzielę przedświąteczną, 21 marca sklepy będą otwarte od 1 do 6-ej po południu.

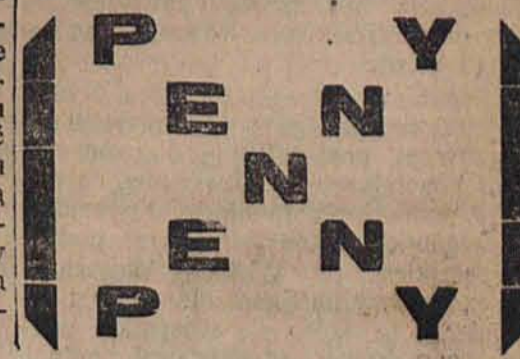
NAUKA JAZDY NA SAMOCHODACH i motocyklach wprowadzona będzie w najstarszych klasach szkół średnich od nowego roku szkolnego. Chodzi o spopularyzowanie zagadnienia motoryzacji w Polsce. Nauka odbywać się będzie raz w tygodniu -- równocześnie z materialem uczniowie otrzymywać będą prawa jazdy.

REJESTRACJA ZAKŁADÓW MLECZARSKICH na terenie Łodzi przeprowadzona została przez Izbę Rolniczą. Rejestracja musi być zakończona do 30 kwietnia br. Za prowadzenie po tym terminie niezgłoszonego zakładu mleczarskiego, ustawa przewiduje karę aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3000 zł.

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-miasto II urzędować będzie w dniu 27 lutego b. r., w biurze wydziału wojskowego zarządu miejskiego przy ul. Piotrkowskiej 165. Sławic się wjani poborowi rocznika 1915 i starsi, którzy dotąd do przegladu, nie stawiali, a komisją na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisariatów policji. (1)

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: H. Duszkiewiczowa (Zgierska 87), J. Hartman (Brzezińska 24), W. Rowińska (Plac Wolności 2), A. Perelman i S-ka (Cegielniana 32), C. Cymer (Wólczańska 37), W. Daniłowski (ul. Piotrkowska 127), F. Wólcicki (Napiórkowska 27), K. Kempfi (Karolewska 48).

Sandomierz-przyszła stolica

nowego okręgu przemysłowego. — Na górzystych terenach trudno będzie budować wielkie obiekty fabryczne. — Ośrodek handlu i kultury regionalnej

Sandomierz, w lutym. Od dworca kolejowego w Sandomierzu roztrzęsiona dorożka pnie się powoli ku górze, ku miastu, położonemu w odległości 3 km. Oto już widać po drodze zamek Królewski, jedną z najstarszych budowli Sandomierza. Tutaj jeszcze za czasów pogańskich mieścił się gród warowny, który Bolesław Chrobry umacniał przeciwko wrogom. Tutaj Kazimierz Sprawiedliwy przyjmował poselstwa, które przybyło doń z prośbą, aby objął władzę nad Ziemią Krakowską. Zamek ten w późniejszej jego postaci wybudował Kazimierz Wielki, a Zygmunt I przebudował wspaniale w stylu renesansu, wzorując się na zamku Krakowskim.

Historia Sandomierza, a nawet jego nazwa tonie w pomroce dziejów. Bo niektórzy uważają, że nazwa Sandomierza, zwanego ongi Sandomirem, pochodzi, tak jak Kraków od Kraka, od dwóch słów: od Sąd i od Mir. A dopatrują się tej nazwy we wspomnieniach z czasów pogańskich, gdy na wzgórzach sandomierskich sądzono spory pomiędzy poszczególnymi rodami. Jeszcze dziś w narzeczu okolicznej ludności używa się nazwy „Sądomierz”. Doskonale położenie tranzytowe Sandomierza na t. zw. dawnym szlaku węgierskim i krymskim sprzyjało rozwojowi gospodarczemu grodu, który korzystał z licznych przywilejów królewskich. W okresie napadów tatarskich miasto miało charakter obronny i opasane było murem. Miasto oddzielone było od zamku, który Tatarzy w r. 1260 zdobyli podstępem i wymordowali całą ludność miasta oraz załogę. Zginęło wówczas około 8000 mieszkańców, t. j. niemal tyle, ile dzisiaj ich liczy sobie ubogi powiatowy Sandomierz.

Szczególnie życzliwą opieką otaczał miasto Kazimierz Wielki, któremu zawdzięcza Sandomierz wspaniałe rozwój gospodarczy. W tym okresie powstały liczne prywatne gmachy, ogrody i winnice, kwitł handel i rzemiosło, a miasto opasane zostało obronnym murem, nad którym czuwał nowy murywany zamek. Pożary i napady wrogów zarazy i wojny domowe, niszczyły miasto zupełnie. A przecież w okresie swe go świetnego rozwoju miało ono podobno liczyć 50.000 mieszkańców. Jak na ówczesne stosunki ludnościowe był to poprostu kolos, była to metropolita gospodarcza, potężny ośrodek handlu pszenicą i winem, po którym do dnia dzisiejszego zostały jeszcze podziemne składy i olbrzymie piwnice o dwóch nierzadych kondygnacjach. Ale zawieruchy dziejowe, które przeszły ponad Sandomierzem, przyniosły miastu upadek. Za rządów rosyjskich zdjęto z wieży ratuszowej herb królewskiego miasta, a akcja rusyfikatorska dopełnić miałła dzieła zniszczenia. W zabudowaniach po skasowanym zakonie Reformatów urządzono cerkiew, w kolegium Jezuickim — gimnazjum rosyjskie, w zamku królewskim — więzienie.

Tak skończył się okres dawnej świetności Sandomierza, który przecież dzisiaj, po upływie paru wieków wrócić ma znowu do swej dawnej roli wielkiego ośrodka, promieniującego kulturą umysłową i gospodarczą, kształcącego swą młodzież, rozwijającego handel i rzemiosło. Sandomierz bowiem stać się ma, jak wiadomo, stolicą nowego okręgu przemysłowego, który powstanie na terenie powiatu sandomierskiego oraz szeregu powiatów b. zaboru austriackiego, leżącego nad Saniem i Wisłą.

Sandomierz dzisiejszy, liczący około 9.000 mieszkańców, jest miastem powiatowym, posiadającym dogodną na ogół komunikację z Warszawą, Lwowem, Krakowem, Lublinem, Poznaniem. Szczególnie piękna jest latem podróż parostatkiem na Wisłę od Warszawy przez Puławę do Sandomierza. W Sandomierzu mieszczą się wszystkie władze powiatowe administracji ogólnej,

oraz garnizon wojskowy. Jest to jeden z najpiękniejszych bodaj ośrodków turystycznych, przez który latem przesuwa się przeszło 6.000 turystów. Opiekuje się nimi Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, które posiada w Sandomierzu we własnym domu schronisko turystyczne. Od mostu na Wiśle pod Sandomierzem rozpoczyna się też szlak turystyczny ku Świętemu Krzyżowi i Kielcom. Ale i sam Sandomierz posiada szereg pięknych zabytków, jak zamek królewski, kościół katedralny, na miejscu którego stał jeszcze za Mieczysława I kościół drewniany, jak dom Długosza, kolegium Jezuickie, przepiękny ratusz z XII w., domy w rynku, bramę Opatowską, szereg kościołów.

Zubożała miłościna budzi się dzisiaj powoli do nowego życia. Swe aspiracje kulturalne przejawia Sandomierz systematyczną rozbudową szkolnictwa powszechnego i średniego. Buduje się je przeważnie z funduszy społecznych, nie obciążając budżetu państwa. Wysiłki te stawiają Sandomierz bodajże na jednym z pierwszych miejsc w Polsce, skoro niemal co trzeci mieszkaniec San-

domierza chodzi do szkoły. Miasto żyje przeważnie z handlu, rozwija się poważnie spółdzielczość, obejmująca swym zasięgiem wszystkie rodzaje produkcji rolniczej powiatu Sandomierskiego.

Centralny okręg przemysłowy po uregulowaniu Wisły, która dziś znajduje się na tych terenach w stanie dużego zaniedbania, po przeprowadzeniu niezbędnych inwestycji komunikacyjnych — znajdzie w Sandomierzu godną stolicę regionu. Sandomierz zdaje sobie z tego zresztą sprawę, że na jego górzystych terenach wydrążonych lochami, trudno będzie budować wielkie obiekty fabryczne. Ale właśnie dlatego może Sandomierz powrócić w nowym okręgu przemysłowym do swej dawnej historycznej roli wielkiego ośrodka handlowego, niejako regulującego olbrzymie obroty towarowe, pomiędzy wschodem i zachodem. Właśnie dlatego może Sandomierz być promieniującym ośrodkiem kultury regionalnej, ośrodkiem rzemiosła, produkcji pomocniczej i bazą żywicielską dla całego okręgu przemysłowego.

Dnia 22 lutego 1937 roku zmarł

ś. † p.

Piotr Kon

ADWOKAT

Zastępca obrońca bojowników o Niepodległość Polski przed sądami zaborców.

W zmarłym Łódź traci zacnego obywatela i wielkiego społecznika.

Wyprowadzenie zwłok z domu żałoby przy ul. Przejazd Nr. 6 odbędzie się dnia 25 b. m. o godz. 14-ej.

Zarząd Miejski w Łodzi

Po nadużyciach — samobójstwo

Tragiczne skutki sprzeniewierzenia w spółdzielni „Społem”

Donosiliśmy wczoraj o nadużyciach, ujawnionych w Spółdzielni „Społem” w Pabianicach, gdzie jeden z urzędników sprzeniewierzył około 1500 zł. Sprawą zajęła się przede wszystkim — jak wspominaliśmy — komisja rewizyjna, poczem rzecz miała zostać przekazana do prokuratury.

Dowiadujemy się dzisiaj iż sprawa ta przerodziła się w cłęką i ponurą tragedię. Oto na stacji Biała Podlaska w oczach pasażerów rzucił się pod pociąg zdążający z Brześcia do Warszawy, ja-

kiś młody mężczyzna.

Koła odcięły nieszczęśliwemu obie nogi. Śmierć nastąpiła na miejscu.

Dochodzenie ustaliło, iż desperatem był 30-letni Kazimierz Choraży, biuralista spółdzielni „Społem” w Pabianicach.

Choraży przywłaszczył sobie dokładnie 1210 złotych, które miał z polecenia kasjera wpłacić na pocztę i od tego czasu więcej się w biurze nie pokazał. (1)

Rozwiązanie i opieczetowanie lokalu związku robotników budowlanych w Łodzi. — Wystąpienie do Berezki Kartuzkiej

Łódź, 24 lutego.

(Pat) — Władze administracyjne stwierdziły, iż działalność związku robotników budowlanych w Łodzi, mieszczącego się przy ul. Podleśnej 26, wykracza poza ramy, wyznaczone statutem, wobec czego łódzkie Starostwo Grodzkie zawiesiło w dniu dzisiejszym działalność tego związku. Jednocześnie władze policyjne opieczetowały lokal związku. Starostwo grodzkie wystąpiło

jednocześnie do sądu z wnioskiem o rozwiązanie związku za działalność wywrotową.

Łódź, 24 lutego.

(Pat) — Do miejsca odosobnienia w Berezce Kartuzkiej skierowani zostali za działalność wywrotową: Bachor Władysław, Kantor Marian z Łodzi, Elenberg Kazimierz i Garbiec Tomasz z pow. radomszczańskiego oraz Widawski Hersz z Kalisza.

Grand-Kino

Dziś i dni następnych!

Bilety ulgowe i passepars tout nieważne. Początek o g. 4 po poł.

Fascynujący film odtwarzający romantyczne dzieje króla dżungli p. t.

Ucieczka Tarzana

w rolach głównych:

Jonny Weissmüller i Maureen O'Sullivan

Ennice
SHAMPOO DO WŁOSÓW
KARPIŃSKIEGO

Zgon bar. Leopolda Kronenberga

W majątku Brzezie, na Kutawach, zmarł po długiej chorobie ś. p. Leopold bar. Kronenberg w wieku lat 88.

Zmarły pochodził ze znanej rodziny finansistów, którzy w życiu gospodarczym odgrywali rolę wybitną.

Ś. p. Leopold bar. Kronenberg należał do szczytowego już grona wychowawców Szkoły Głównej, gdzie studiował na wydziale prawnym.

W r. 1887 objął ster zarządu kolei Warsz. Wiedeńskiej, Nadwiślańskiej, Terespolskiej i Kaliskiej. Odgrywał dużą rolę w bankowości, kierując przez wiele lat Bankiem Handlowym w Warszawie. Z gorącym umiłowaniem poświęcał się muzyce i pozostawił po sobie dość obfita spuścizna kompozytorską.

Zwłoki z Brzezia dziś sprowadzone będą do Warszawy.

Ujęcie bandy złodziejskiej

Nocy wczorajszej dostali się do sklepu spożywczego J. Kona przy ul. 11-go Listopada 68, czterej włamywacze. Trzej z nich plondrowali sklep, jeden stał na czatach. Przypadek chciał, że patrol policyjny zwrócił uwagę na podejrzanego osobnika, który w pewnym momencie ostrzegł przeciągłym świstem swych kolegów, poczem rzucił się do ucieczki. Trzej pozostali również zbiegli.

Na ulicy wywiązał się pościg, który doprowadził do ujęcia całej czwórki złodziei.

Calek Pławner, zam. przy ul. Północnej 38, znany i wielokrotnie karany złodziej, Icek Szeps, bez stałego miejsca zamieszkania, Jakub Waldman i Hugo Homens, zam. przy ul. Słowackiego nr. 25, zostali zatrzymani. Osadzono ich w areszcie.

Ponadto nocy wczorajszej zakradli się złodzieje do mieszkania Brunona Zinkego przy ul. Przejazd 16, lecz spłoszeni zbiegli.

Do mieszkania Ludwiki Graczyk przy ul. Brzezińskiej nr. 77, włamali się złodzieje i skradli biżuterię, kolczyki i t. p. przedmioty wartościowe, które poszukiwana szacuje na 300 zł.

Policja i w tych wypadkach poszukuje złodziei. (1)

Ukarani przez starostwo

Przed starostwem grodzkim w referacie karnym odpowiadali wczoraj czterej włóczędzy za włóczęstwo i żebranie. Stefan Fokczyński, Rachmil Fajlowicz Fajwel Zylbersztajn i Dawid Man delbaum ukarani zostali 4-dniowym aresztem i niezwłocznie osadzeni dla odbycia kary.

Ten sam sąd ukarał trzymiesięcznym aresztem Zygryda Zajera, zatrzymanego przy ul. Podrzecznej 10 w chwili, gdy badał składy i najwidoczniej szkykował się do włamania. Przy ujęciu znaleziono wytrychy, łomy, latarki i t. p. narzędzia złodziejskie.

Wreszcie w dalszym ciągu uregulowanie ruchu kołowego odpowiadało przed referatem karnym starostwa 5 dorożkarzy, ukaranych od 3 do 5-dni aresztu. (1)

ENNY

Co się dzieje na uniwersytecie w Wilnie

Studenci-Żydzi ogłosili strajk protestacyjny.—Polacy, którzy nie solidaryzują się z bojówkarzami.—Znamienne oświadczenie profesora Rudnickiego.—Szlachetne stanowisko niektórych profesorów

Z Wilna donoszą nam: Stowarzyszenie studentów Żydów Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie ogłosiło dziś deklarację, że wobec wprowadzenia przez poszczególnych profesorów specjalnych „ławek żydowskich” na poszczególnych seminarjach, laboratoriach i ćwiczeniach, studenci Żydzi postanowili na znak protestu nie uczęszczać na żadne ćwiczenia. Deklaracja została wręczona rektorowi Uniwersytetu, prof. Staniewiczowi.

W deklaracji swej studenci Żydzi piszą m. in.: „My, studenci-Żydzi U. S. B. nie możemy dłużej milczeć wobec cierpienia moralnego i fizycznego, na które jesteśmy narażeni.

Z głębokim uznaniem pragniemy stwierdzić, że część profesorów nie posiada polskiej młodzieży akademickiej w nami. Ogólna jednak sytuacja na Uniwersytecie w styczniu, o wiele gorsza niż poprzednio. Władze akademickie nie wprowadziły, co prawda, ławek ghetto dla Żydów drogą oficjalnego rozporządzenia, ale usiłuje się nas wepchnąć wszelkimi środkami do ghetta faktycznego.

Po krwawym poniedziałku bojówkarzy antysemitów nie zaniechali swoich czynów. Dzień w dzień usuwają przemocą studentki i studentów Żydów do siedzenia wyłącznie po lewej stronie, znającą część profesorów nie reaguje na te wykroczenia, niektórzy nie pozwalają nam nawet stać na wykładach i zmuszają nas do opuszczania sal wykładowych.

Czuąc swoją bezkarność, występują bojówkarze coraz to brutalniej, a w odpowiedzi na skargi napadniętych do władz zaleca się studentom-Żydom „nie prowokować”. Przeważającą część wykładów studenci-Żydzi zmuszeni są wysłuchiwać stojąc w ciągu wielu godzin. Zdarzają się wypadki zemdleń z powodu wyczerpania.

Oświadczamy jednak kategorycznie, że nie zważając na żadne akty przemocy i presji z naszych miejsc nie ustąpimy i z naszych praw nie zrezygnujemy”.

Listy od kolegów-Polaków

Korespondent wileński jednego z pism warszawskich komunikuje:

Nie wszyscy przeciwnicy akcji endecko-bojkotowej mają dość odwagi,

aby się otwarcie przeciwstawić terrorowi. Pragną oni jednak w jakiś sposób zareagować na czyny endeckie i ujawnić przynajmniej wobec Żydów swój stosunek do hecy antysemitki. Czynią to — listownie

Zarząd Wzajemnej Pomocy Studentów-Żydów otrzymał kilka listów od studentów chrześcijan z wyrazami sympatii i uznania dla godnego stanowiska żydowskiej młodzieży akademickiej.

Zdarza się także, że na Uniwersytecie do grupy Żydów podchodzi studentka Polka i przeprosza ich za to, że się nie

Namiastka Piszczan w domu. Nie każdy reumatyk może udać się na kurację do uzdrowiska, ale każdy może nabyć w najbliższej aptece piszczański kompres muloży „Gamma” do kuracji domowej. Inf. Biuro Piszczany, Cieszyń. VI/10.

320 milionów zł. w spadku otrzymała rodzina Hersza Pollaka z Drohobycza

Z Drohobycza donoszą: Wielką sensację w całym zagłębiu naftowym wywołała wiadomość o na-

głym wzbogaceniu się tutejszego przemysłowca, Hersza Pollaka. Otrzymał on zawiadomienie z polskiego konsulatu w Nowym Jorku, że zmarł jego krewny, Jakób Pollak, mieszkaniec Chicago, zostawiając w spadku 60 milionów dolarów, czyli ponad 320 milionów złotych, które mają być podzielone między rodzinę. Przeważną część krewnych zmarłego bogacza mieszka również w Małopolsce. Otrzymali oni wszyscy odpowiednie zawiadomienia z konsulatu.

W fotelu i za kulisami

Powódź

Komedia w 3-ach aktach Bergera Premiera w Teatrze Miejskim

Teatr amerykański jako wytwór społeczeństwa młodego operuje treścią prymitywną, formą krzykliwą, nastroszonymi mocnemi. Nie ma w nim miejsca na wyrafinowane uczucia, przemądrzałe problemy, skomplikowane charaktery. Wierzywkana fabuła, jaskrawe typy, zawrotne tempo, sytuacje brutalne obok groteskowych — oto składowe elementy sztuki made in U. S. A. Wszystko w powadze widza bądź też na rozśmieszenie go. Słowem — albo się publiczność przypomina ten teatr paryski „Grand-Guignol”, ale tylko formalnie. Teatr amerykański bowiem — mimo swej polskiej za taniemi efektami — jest szlachetny w tendencji i sympatyczny w podaniu pogłębienia tematu, kiedy jego celem „grand-guignolizm” jest dreszczyk ostrej sensacji. Każda amerykańska jest przedziwnym mieszaniną hulaśliwych wiadomości z nieśmiałym moralnym brukowym pismem z amerykańskiego kazania niedzielnego. Scenopisarz amerykański maluje światło i cienie, stając się odnośnym zwycięstwem. Analizując teatralną twórczość Amerykanów nie można też pominąć tak ważnej dla niej elementu hazardu sportu. Tragedia czy komedia, dramat czy farsa — jeśli pochodzą z tamtej

strony Oceanu, z reguły posiadają parę scen giełdowych i narę bokserkich. Bez ceduły i meczu nie pójdzie w Ameryce żadna sztuka!

Wystawiona przed paru dniami w Teatrze Miejskim „Powódź” Bergera jest ekstraktem teatralnego amerykańskiego opartego na fundamencie średniowiecznego moralitetu. To zestawienie brzmi zapewne bardzo nieprawdopodobnie, ale jest ono istotne. Czyż ta błyskawiczna przemiana człowieka w obliczu Śmierci, gwałtowny obrachunek życia, potężne wyrzuty sumienia, przysięga postępowania w myśl zasad moralności i religii w razie uniknięcia katastrofy, słowem spowiedź i nawrócenie się — nie są zaczerpnięte z religijnych prymitywów teatralnych średniowiecza? Jakaż jest treść „Powodzi”?

Garście zebranych w knajpie ludzi zajrzała w oczy śmierć. Podczas gwałtownego huraganu tama została zerwana, rzeka wylała i lada chwila lokal restauracyjny pana Strattona padnie ofiarą rozszalałego żywiołu. Jakich to ludzi poznajemy w takiej makabrycznej sytuacji? Najgorszych! Kanale ludzkie we wszystkich odcieniach. Handlarz żywym towarem, nieuczciwy spekulant, złodziejski adwokat, kokota, wykojony aktor, cyniczny uwodziciel... Galieryjka!... Ale im bliższy jest wszechniszczycielski żywioł, tym bardziej wybielają się sępy, szakale i hyjenty w ludzkiej skórze... Przebaczą sobie wzajemnie winy, samobiczują się, proszą Boga o łaskę. Szubrawcy, chcieliby zo-

stać w ostatniej godzinie życia apostołami... Lecz ta ewolucja została nagle przerwana... Alarm był fałszywy — prowadzi nie było!... Czcigodni dżentelmeni, upewniwszy się, iż życia ich nie grozi żadne niebezpieczeństwo, ukażą nam się znów bez mask t. zn. że stare zimne dranie będą kontynuować swe codzienne zawodowe świństwa!...

Sztuka składa się z krótkich scen, których dynamika biegnie równoległe do szalejącego żywiołu: gdy napięcie huraganu rośnie - proporcjonalnie wzrasta temperatura wrzenia namiętności ludzkich. Ta analogia jest drogowskazem dla ujęcia reżyserskiego. Dr. Jerzy Ronard Bujański dał trafną inscenizację, tworząc widowisko b. interesujące. Należy zaznaczyć, iż „Powódź” jest sztuką trudną do grania. Jednostronne do niej podejście t. z. ograniczenie się do dreszczyków sensacyjnych doprowadziłoby bohaterów do całkowitego obłąkania, kiedy oni znajdują się tylko w stanie przejściowego alkoholowego oszołomienia. Zrobienie warjata na scenie jest rzeczą łatwą, ale i wulgarną. Z uznaniem trzeba podkreślić, iż p. Bujański nie poszedł po linii najmniejszego oporu, nie uległ pokusie tandetnych grand-guignolowskich efektów, lecz sztukę psychologicznie pogłębił, bardzo szlachetnie jej ogólną tonację. Najmocniej wypadł akt pierwszy, słabiej drugi, kiedy powinno być odwrotnie. To też uczucie odprężenia w akcie trzecim przeszło dzięki temu bez należytego wrażenia. Czyjaż to wina? Reżyser świetnie postawił typy, dał akcji wartkie tempo, wykonawcy na ogół spisali się dobrze, a jednak całość była tylko poprawna. Cóż jej brakowało? Zgrania się aktorów.

Polityka repertuarowa Teatru Miejskiego nastawiona została na gościnne występy. To też ostatnie premiery były popisem dla znakomitych aktorów, ale nie dawały możliwości zespołowi wzajemnego wewnętrznego zgrania się. A „Powódź” jest sztuką, o której sukcesie decyduje nie żadna sprowadzona okazyjnie prymadonna czy solista, lecz wyłącznie jednolity ton zespołowy. Jest rzeczą zrozumiałą, iż nawet tak inteligentny reżyser, jakim jest p. Bujański nie mógł w ciągu kilkunastu prób odrobić grzechów całego sezonu.

przeciwstawia akcji endeckiej. Tłumaczy się: terror, obawa przed represjami itd...

Piękny przykład profesorów

Panowie profesorowie, przeważnie są „neutralni” t. j. nie reagują na to, co się dzieje na sali w ich obecności.

Ale również wśród nich są wyjątki. Szczególnie wyróżnić należy prof. Rudnickiego.

Na jednym z jego wykładów Żydzi zajęli wolne miejsca bądź po prawej bądź po lewej stronie sali. Gdy endecy usiłowali siłą zepchnąć Żydów z ławek „prawych”, profesor ostro zareagował przeciwko temu i

sam zeszedł z katedry i usiadł na ławce po lewej stronie, gdzie siedzieli Żydzi.

Następnie zwrócił się do endeków z przemówieniem, w którym ostro piętnował awantury antyżydowskie, a gdy ci, trochę zażenowani, zaczęli tłumaczyć się, że nie chcą siedzieć razem z Żydami jako chrześcijanie, prof. Rudnicki odpowiedział im, że

gdyby Chrystus żył obecnie, toby również usiadł po lewej stronie...

Po tym dialogu zapanował już na wykładach (matematyki) prof. Rudnickiego spokój i Żydzi zajmują dowolne miejsca

Należy także wspomnieć prof. prof.: Halickiego (agronomia), Zygmunta (matematyka) i Michalskiego (chemia). Gdy endecy na ich wykładach nie pozwolili Żydom zająć miejsc na ławkach „prawych” jako rzekomo zajętych, wymienieni profesorowie polecieli woźnym uniwersyteckim przynieść krzesła i postawić je po prawej stronie sali, a następnie zwrócili się do stojących Żydów, by na tych krzesłach usiedli.

Role obsadzono bardzo szczęśliwie. P. Białoszczyński dał frapującą postać adwokata O'Neil'a, wyposażając ją w mocne akcenty dramatyczne. Był kolejno uosobieniem złych instynktów natury ludzkiej, cynicznej nikczemności, ewangelicznej dobroci i miłości bliźniego. Wstrząsał i wrzeszał grą żywiołową a wysoce artystyczną. Wspaniale zagrał spekulanta Frazera p. Winawer, tworząc kapitalny typ obleśnej gadziny ludzkiej. W mistrzowski sposób połączył artysta groteskę z dramatyzmem, budząc podziw prostotą i szlachetnością środków wyrazu aktorskiego. Na pochwałę zasługują p. Modrzeński (Ber) p. Kondrat (Higgins) i Snay (Nordling). Wszystkie czarne charaktery w sztuce reprezentują przedstawicieli rasy białej; jasną postacią jest wyłącznie murzyn, który wypadł w wykonaniu p. Korwina tak blade, że aż biało. Jedyną rolę kobiecą zagrała p. Ankiewicz mocno i ekspresyjnie, przejawiając ją jednak w pierwszym akcie.

P. K. Mackiewicz skonstruował bar, za który powinien otrzymać wyrazy fachowego uznania od Zrzeszeń restauratorów i Monopoli Spirytusowego.

W. POLAK.

Włókniarze wypowiedzą umowę

i zażądać mają podwyżki płac. — Strajk majstrów w Widz. Manufakturze. — Nowy zatarg w Kochanówku

Wczoraj odbyło się zebranie delegatów fabrycznych klasowego związku włóknarzy, na którym omawiano sytuację w przemyśle włókienniczym, oraz sprawę podjęcia akcji o podwyżkę płac. Delegaci fabryczni staneli na stanowisku, iż wskutek wyższości cen artykułów pierwszej potrzeby w ostatnich miesiącach siła nabywcza robotników została obniżona i z tych względów konieczne jest wystąpienie z żądaniem podwyżki płac.

Wobec powyższego, jak się dowiadujemy, w piątek odbędzie się posiedzenie zarządu głównego klasowego związku włóknarzy, na którym omówiona będzie sprawa wypowiedzenia umowy zbiorowej w przemyśle włókienniczym. Umowa ta zawiera klauzule, iż każda ze stron ma prawo wypowiedzieć ją w terminie miesięcznym. Jeśli więc będzie ona wypowiedziana na dzień 1 marca, przestanie obowiązywać w dniu 1 kwietnia.

Strajk okupacyjny majstrów w zakładach Widzewskiej Manufaktury trwa mimo zapowiedzi zarządu firmy, iż w razie niepodjęcia przez majstrów pracy do dnia 25 b. m. unieruchomiona zostanie całkowicie tkalnia — majstrowie postanowili strajku nie przerywać do czasu uwzględnienia ich postulatów.

Mimo interwencji inspektoratu pracy, dotąd nie podjęto rokowań o likwidację zatargu, gdyż zarząd firmy uzależnia je od opuszczenia przez majstrów murów fabrycznych.

W ciągu dnia wczorajszego strajk w przemyśle pończoszniczym (okrągłe maszyny) rozszerzył się na wszystkie zakłady. Ogółem strajkuje obecnie 3500 robotników. Wczoraj odbyło się zebranie strajkujących, na którym postanowiono podtrzymać żądanie podwyżki płac o 15 proc.

W szpitalu dla umysłowo-chorych w Kochanówku wyniki ponownie zatarg. Jak wiadomo, ostatni strajk głodowy został zlikwidowany po wprowadzeniu przez dyrekcję 8-godzinnego dnia pracy. W podpisanej umowie figurowała jednak klauzula, iż zmiana ta wprowadzona zostaje tytułem próby. Obecnie dyrekcja szpitala, wychodząc z założenia, że opieka nad chorymi wymaga dłuższej pracy dziennie, a nie mając w budżecie pokrycia na zatrudnienie dodatkowego personelu, przywróciła 10-godzinnny dzień pracy.

Wczoraj odbyła się w tej sprawie konferencja, nie dała jednak rezultatu.

Strajk okupacyjny w zakładach przemysłowych Schloesserowskiej Manufaktury został wczoraj zlikwidowany. Na konferencji w inspekcji pracy dyrekcja zgodziła się przyznać robotnikom pewne dodatkowe premie akordowe. Sprawa zasadniczej podwyżki płac będzie jeszcze przedmiotem wspólnych narad.

W Zgierzu odbyła się wczoraj ponownie konferencja dla zawarcia umowy zbiorowej dla przemysłu zarobkowego okręgu łódzkiego. W konferencji wziął udział wicestarosta powiatowy, Kalata. Ustalono dla wszystkich miast okręgu jednolite warunki pracy t. j. 8-godzinnny dzień roboczy z 1-godzinną przerwą obiadową. Tylko w Ozorkowie, w drodze wyjątku w okresie zimowym obowiązywać będzie 2-godzinną przerwą obiadową. Stawki płac ustalone zostaną ostatecznie w przyszłym tygodniu.

Wczoraj zanotowano w Łodzi wypadek lokautu w fabryce czekolady

Wczoraj zanotowano w Łodzi wypadek lokautu w fabryce czekolady

Za obrazę Narodu Polskiego została skazana Ickantówna na 7 mies. więzienia

Przed sądem okręgowym toczyła się w dniu wczorajszym jedna z — niestety, ostatnio licznych spraw o obrazę Narodu Polskiego. Rozprawie przewodniczył sędzia Wiśniewski.

Na ławie oskarżonych znalazła się 34-letnia służąca — Ewa Ickant, zatrudniona przy ul. Narutowicza 41.

Pracodawca oskarżonej, członek towarzystwa opieki nad zwierzętami, Julian Berger, zauważył jak przed domem, w którym zamieszkuje, katował woźnica konia. Na uwagę Bergera, woźnica zachował się impertynencko. Wywiązała się ostra wymiana zdań, i w ciągu kilku chwil, wokół wozu zebrała się spora grupa przechodniów. Rzecz działa się 6 listopada.

Ickantówna wyszła z domu, ujrzała zbiegowisko przed swoją bramą i zagadnęła pierwszego gapia z bręgu — co się stało. Po kilku słowach, doszło z kolei do awantury między Ickantówną a owym przechodniem — Łukaszem Millerem,

Adw. Moszkowski przeciw „Oredownikowi” Sąd skazał Trelę na dwa tygodnie aresztu oraz 100 zł. grzywny

Warszawski sąd apelacyjny rozpatrywał dziś sprawę prasową, mającą swój początek w Łodzi.

W pokoju adwokackim sądu okręgowego w Łodzi wywieszono ogłoszenie warszawskiej rady adwokackiej o zawieszeniu w prawach członków dwóch adwokatów — Żydów. Pod zawiadomieniem figurował podpis delegata warszawskiej rady adwokackiej na terenie Łodzi — adw. Moszkowskiego. Po upływie dwóch dni w „Oredowniku” ukazała się wiadomość, głosząca, że zawieszono w prawach członka trzech adwokatów, przy czym wymieniono nazwiska dwóch zawieszonych i adw. Moszkowskiego, jako również zawieszzonego.

W pierwszej instancji redaktor odpowiedzialny „Oredownika” Trela bronił się, twierdząc, że zasła omyłką przy telefonicznym nadawaniu wiadomości i „Oredownik” gotów jest prze-

prosić adw. Moszkowskiego. Adw. Moszkowski propozycję tę odrzucił, twierdząc, że nie żyje sobie, by jego nazwisko figurowało w „Oredowniku”. Sąd okręgowy w Łodzi uniewinnił Trelę, biorąc pod uwagę jego gotowość do naprawienia wyrządzonej adw. Moszkowskiemu krzywdy.

W instancji apelacyjnej (apelował adw. Moszkowski) — adwokat twierdził, że odpowiedzialność istnieje w każdym wypadku, nawet wobec gotowości wyrażenia przeproszenia, przy czym wskazał, że „Oredownik” mógł go przeprosić nawet przed zwróceniem się przezeń do sądu. Po przeprowadzeniu rozprawy sąd apelacyjny uchylił wyrok sądu okręgowego w Łodzi i skazał Leona Trelę na karę dwóch tygodni aresztu z zawieszeniem oraz 100 zł. grzywny. Niski wymiar kary sąd motywuje niekaralnością Trelle.

CASINO Rewelacyjna zniżka cen na wszystkie seanse!!!
III m. — 80 gr., II m. — 1 zł. I. — 1 zł.

Wspaniała polska komedia sensacyjno-salonowa
„O CZYM MARZĄ KOBIETY”
W r. gł. ŻELICHOWSKA — SIELAŃSKI — CYBULSKI — RÓŻYCKI

„KRÓLOWA DŻUNGLI” — Film dla wszystkich!

Czy monarcha może poślubić zwykłą śmiertelniczkę???

Oto pytanie, które do niedawna trzymało w napięciu cały świat.

Czy człowiek cywilizowany może poślubić dzikuskę?

Oto pytanie, które trzymać będzie w nie mniej silnym napięciu miłośników kina podczas oglądania filmu p. t. „Królowa dżungli”.

Jeśli „Królowa dżungli” na całym świecie zdobyła nazwę filmu „tysiąca przygód”, nie bez racji można ją nazwać również „filmem tysiąca zalet”. Posiada on bowiem wszystko, co może zainteresować publiczność.

W ubiegłych latach ukazał się cały szereg filmów, które określono popularnie jako „filmy dżunglowe”. Wytworzył się już nawet pewien szablon w ich traktowaniu.

Gdy mowa o zaletach „Królowej dżungli”, to przede wszystkim podkreślić należy jej nie-

szablonowość. Scenarzyści filmu, obok umiejętnie wplecionych w akcję sensacyjnych momentów polowania na tygrysy, napadu hordy małp na szczer tubylców, tratowania wioski malajskiej przez stado słoni itp. dali piękną akcją miłosną, ciekawie ujętą psychologicznie i konsekwentnie rozwiązana.

„Królowa dżungli” jest filmem dla najszerzych mas publiczności — zarówno dla tych, którzy szukają w kinie czystej rozrywki, jak również i dla tych, którzy pragną pogłębić tematów i ciekawych chwytów reżyserskich.

Wykonawczynie roli tytułowej — Dorota Lamour jest prawdziwą rewelacją aktorską. Jest piękna, bezpośrednia i szczerą. Należy wątpić, czy którakolwiek z doświadczonych gwiazd umiałaby z równą swobodą odtworzyć postać dzikiej mieszkanki dżungli. Dorota Lamour — to kobiety Tarzan!

Premiera — dziś w kinie „Europa”.

TEATR MIEJSKI.
Dziś, w czwartek o godz. 8.30 wiecz. oraz w niedzielę o godz. 4-ej popoł. komedia Webera „Beben” z udziałem Zuli Dywińskiej i Antoniego Różyckiego. Ceny znizone.

W piątek i w sobotę o godz. 8.30 wiecz. strajka Bergera „Powódź”, która tak dzięki swemu walorom scenicznym, jak i wyborowej grze całego zespołu zdobyła pełny sukces.

W sobotę o godz. 4-ej popoł. premiera kapitalnej komedii Bałuckiego „Grube ryby” w reżyserii K. Tatarckiewicza.

Wkrótce występ znakomitego baletu „Joos” POPULARNY PORANEK W TEATRZE MIEJSKIM.

W niedzielę o godz. 12-ej w południe poranek w Teatrze Miejskim dla najszerzych sfer. Dana będzie komedia Bałuckiego „Grube ryby” w reżyserii K. Tatarckiewicza. Ceny najniższe.

TEATR POLSKI
Cegielińska 27
Dziś w czwartek, dnia 25 lutego br. o godz. 7.30 wieczorem w dalszym ciągu świętą rolę Bernarda Shaw’a p. t. „Profesja pani Warren” w znakomitym wykonaniu zespołu z Łopuszańskiej i Tokarskim w rolach naczelnych. Reżyserował Karol Boowski, reżyser Teatru Narodowego w Warszawie.

TEATR POPULARNY
(Ogrodowa 18).
Dziś we czwartek i dni następnego o godz. 8.15 wiecz. „Damy i huzary” Aleksandra Fredry w reżyserii H. Morycińskiego.

ZESPÓŁ MORISA SZWARZA w Łodzi zespół artystyczny Morisa Szwarza, który występować będzie w sali Filharmonii, po czym w którym to dniu wystawiona zostanie uroczysta premiera p. t. „Bóg, człowiek i miłość” J. Gordina w przeróbce i reżyserii Morisa Szwarza.

- CZWARTEK, 25 lutego 1937 r.**
- 6.30—6.33 Pieśń „Kiedy ranne wstają słońce”
  - 6.33—6.50 Gimnastyka. 6.50—7.15 Muzyka
  - 7.15—7.25 Dziennik poranny. 7.25—7.35 Parę informacji. 7.30—7.35 Program na dzień
  - 7.35—8.00 Muzyka — płyty. 8.00—8.10 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30—11.57 Przerwa. 11.57—12.03 Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa
  - 12.03—12.40 Orkiestra salonowa pod dyr. Teodora Rydera (z Łodzi na wszystkie rozgłośnie)
  - 12.40—12.50 Dziennik południowy. 12.50—13.00 Koncert żywe. 14.00—14.57 Przerwa
  - 14.57—15.00. Łódzkie wiadomości giełdowe
  - 15.00—15.15: Wiadomości gospodarcze
  - 15.15—15.40: Koncert reklamowy.
  - 15.40—15.55 Odpowiedzi na listy w sprawach technicznych — udzieli Wacław Janicki
  - 15.55—16.00: O wszystkim po troszku.
  - 16.00—16.20. „Z oper” — płyty.
  - 16.20—16.35. „Nad albumem znaczków pocztowych” — dialog w opracowaniu Kazimierza Plucińskiego (audycja dla dzieci starszych — z Poznania).
  - 16.35—17.00. Koncert Orkiestry Policji Państwowej pod dyr. Adama Dożyckiego.
  - 17.00—17.15 „Źródło przestępczości dzieci” — zły dom — odczyt wygłosi Janina Borowiczowa.
  - 17.15—17.50. Koncert kameralny. Wykonawcy: Kwartet smyczkowy P. R. Stanisław Skowroński — I skrzypce, Eugeniusz Skowroński — II skrzypce, Henryk Trzonek — altówka, Rafał Habler — wiolonczela.
  - 17.50—18.00 Książka i Wiedza — O książkach — dr. Aleksander Hertz.
  - 18.00—18.10: Pogadanka aktualna.
  - 18.10—18.13. Wiadomości sportowe z Krakowa.
  - 18.13—18.16. Wiadomości sportowe ogólne.
  - 18.16—18.20. Wiadomości sportowe lokalne.
  - 18.20—18.35. Muzyka — płyty.
  - 18.35—18.50. Rola cechów w rozwoju przemysłu — pogadanka gospodarcza — wygłosi dyr. Stanisław Dobosz
  - 18.50—19.00: Pogadanka aktualna.
  - 19.00—19.45. Koncert solistów. Wykonawcy: Jerzy Czapliski — śpiew (Warszawa) i Zdzisław Roesner — skrzypce (Toruń).
  - 19.45—20.30. „Nocleg w Apeninach” — operetka w 1 akcie Michała Świerzyńskiego — teatr Aleksandra Fredry.
  - 20.30—20.45 „Przeszłość i piękno Przemysłu” — pogadanka — wygłosi prof. Jan Kilarski (z Poznania).
  - 20.45—20.55: Dziennik wieczorny.
  - 20.55 — 21.00 Pogadanka aktualna.
  - 21.00—21.45. „Sylwetki kompozytorów polskich” — „Stanisław Nawrocki” — XVIII audycja — Koncert poprzędy pogadanka. Wykonawcy: Kompozytor — fortepian, Lidia Kmitowa — skrzypce, Józef Bogdanowicz — śpiew, Orkiestra Symfoniczna P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego.
  - 21.45—23.00. Wileńska Orkiestra pod dyr. Władysława Szczepeńskiego.
- AUDYCJE ZAGRANICZNE.**
- 17.30 BUDAPEST. Recital fortep. E. Doboszyńskiego.
  - 19.30 BRATISLAWA. „Car Kalioan” — opera Władysława Gierowca.
  - 19.30 MONACHIUM. „Madame Butterfly” — opera Pucciniego.
  - 19.35 WIEDEN. Przeboje współczesne.
  - 20.10 KOLONIA. „Cosi fan tutte” — opera Mozarta.
  - 21.00 LILLE. Kwadrans polski.
  - 21.00 RZYM. „Arlesiana” — opera Cilea.

SPORT

Reprezentacja Łodzi na mecz pływacki

W związku z meczem pływackim Łódź — Warszawa o „nagrodę młodych”, który odbędzie się w niedzielę 28 b. m. w basenie Łódzkiej YMCA przy ul. Traugutta 3, skład reprezentacji Łodzi został ustalony następująco:

100 mtr. stylem dowolnym: Cel. Konkowski; 100 mtr. stylem grzbietowym: Donath, Debowski; 200 mtr. stylem klasycznym: Ekstein i Lipiński; 400 mtr. stylem dowolnym: Rapalski i Przyborowski; sztafeta 3x100 mtr. stylem zmiennym: Donath, Ekstein i Cel. II-ga sztafeta Łodzi: Debowski, Lipiński i Konkowski.

Drużyna łódzka piłki wodnej: bramka: Pinno, obrona: Herman i Przyborowski, atak: Ekstein i Cel. Punktacja meczu: w konkurencjach indywidualnych: 5, 3, 2, 1 i w konkurencjach zespołowych: 10 i 6.

W ramach zawodów odbędzie się kilka biegów pań przy udziale czołowych zawodniczek łódzkich. Zawody rozpoczną się o godzinie 16 min. 30. Bilety w przed sprzedaży nabywać można w sekretariacie YMCA (Moniuszki 4-a) w cenie od 50 gr. do 2 złotych.

Kto broni barw Łodzi w turnieju koszykówki o mistrzostwo Polski?

W dniach 6 i 7 marca zostaną rozegrane w Poznaniu mistrzostwa Polski w koszykówce mężczyzn. Reprezentant Łodzi na te mistrzostwa nie został jeszcze wyłoniony, zwłaszcza, że ze względu na przeszkody w rozgrywkach (brak sal) mistrzostwa okręgu łódzkiego posuwają się wolno naprzód i nie są dotychczas nawet wyłonieni mistrzowie grup.

Ponieważ jednak w najbliższą niedzielę ma być już ustalona drużyna, która reprezentować będzie Łódź na mistrzostwach Polski, zarząd ŁOZPR postanowił zarządzić rozgrywkę między liderem grupy I — IKP a liderem grupy II — WKS-em, a zwycięzca tego meczu wyjedzie na mistrzostwa Polski do Poznania.

Piłkarze rozpoczynają sezon w marcu

Właściwy sezon piłkarski w Łodzi rozpocznie się w marcu. Dokładny termin rozpoczęcia rozgrywek w poszczególnych klasach nie został jeszcze ustalony, jednak w nadchodzącą środę 3 marca odbędzie się konferencja przedstawicieli klubów A-klasowych, zwołana przez ŁOZPN, na której omówiona zostanie sprawa zmian o mistrzostwo i uzgodniony zostanie termin ich rozpoczęcia.

Najprawdopodobniej rozgrywki rozpoczną się w klasie A w drugiej połowie marca, zaś w klasach B i C w kwietniu.

Nowiny lokalne

— W związku z meczem bokserskim IKP — Łódzkiego postanowiło przesunąć Spodienkiewicz do wagi piórkowej, zaś w wadze koguciej wystąpi Bartniak. Spodienkiewicz bowiem w walce z Czorkiem nie wiele miałby szans, podczas gdy z Kozłowskim może wywalczyć zwycięstwo.

Durkowski, który rozpoczął służbę wojskową, będzie mógł najprawdopodobniej wyjechać do Warszawy, gdyż IKP czyni w tym kierunku odpowiednie starania.

— Wręczając znakomitej lekkoatletce łódzkiej Jadwidzie Wajsównie wielkiej honorowej nagrody sportowej odbędzie się przypuszczalnie 10 marca.

— Jako delegacja ŁOZK na walne zebranie Polakiego Związku Kolarskiego w dn. 14 marca wyjadą prezes Szynski i sekretarz p. Karpiński.

Dział oficjalny ŁOZTS

Komunikat № 14

Wydziału Gier i Dyscypliny

- 1) Podaje się do wiadomości klubom termin zgłaszania drużyn do mistrzostw klas A i B na rok 1937, do dnia 8 marca 1937 r.
- 2) Wyznacza się zawody eliminacyjne o wejście do klasy A między drużynami Z. S. S. G. „Oratorium” na dzień 28 lutego r. b. godz. 15-ta w lokalu ZSSG w Zdunskiej Woli.
- 3) Wzywa się kierowników klubów „Hapoel” i „Gwiazda - Szttern” na nast. posiedzenie W. G. i D. dnia 1 marca o godz. 20-iej.
- 4) Karze się zawodnika Cytrona Berka — kacja za niesportowe zachowanie się na zawodach „Gwiazda - Szttern” — L. B. J. dnia 21 bm. w lokalu „Hakoahu”.

Wydział Gier i Dyscypliny.

SALA FILHARMONII
NARUTOWICZA 20, telef. 213-84
Teatr artystyczny, zespół
MORISA SZWARCA
Tylko 7 występów

Kredyty budowlane na rok 1937 będą obniżone od 5 do 20 procent kosztorysu. — 11 milionów złotych na budownictwo mieszkaniowe

Kwota 26 mil. zł., przewidziana w planie inwestycyjnym na rok bieżący na cele budownictwa, jest mniejsza o 12 mil. zł. na ten cel, niż w roku ub. W sumie tej mieści się już kwota 10 mil. zł. przewidziana na popieranie budownictwa mieszkaniowego robotniczego za pośrednictwem Towarzystwa Osiedli Robotniczych, następnie 2 mil. zł. przeznaczono na budownictwo mieszkaniowe wiejskie, wreszcie pewne kwoty przeznaczono jeszcze na wydatki związane z planami regulacyjnymi itp. Na ogół więc Bank Gospodarstwa Krajowego, uwzględniający wszystkie powyższe pozycje, będzie w tym roku dysponował

na kredyty budowlane sumą zaledwie 11 mil. zł. Jest też jasne, że w ramach tej kwoty kontyngenty kredytów budowlanych będą niższe, niż poprzednio. Przygotowania do uruchomienia tych kredytów są w pełnym toku.

Podczas gdy w roku ub. na budownictwo mieszkaniowe blokowe w 6 największych miastach Polski, to jest w Warszawie, Łodzi, Poznaniu, Gdyni, Lwowie, Krakowie kredyty budowlane wynosiły od 40 proc. do 30 proc. kosztorysu, to w roku bieżącym wynosić one będą od 30 do 25 proc. przy kubaturze do 2.500 mtr. sześć. W pozostałych miastach polskich wysokość kredytu zosta-

nie obniżona przy tymże budownictwie z 30 proc. w roku ub. do 25 proc. w roku bież.

Przy budownictwie drobnym w całym kraju, które korzystało poprzednio z kredytów w wysokości nie wyżej 50 proc. kosztorysu, nastąpi również obniżenie kredytów do najwyżej 30 procent. Budownictwo drobne zostanie, również zróżniczkowane pod względem wysokości procentów. Tak więc w 6 wyżej wymienionych miastach Polski przewidziano będzie w budownictwie drobnym na pierwsze mieszkanie 5.000 zł. kredytów, na dalsze mieszkania po 2.500 złotych. W pozostałych miastach kredyt na pierwsze mieszkanie w budownictwie drobnym wynosić będzie 4.000 złotych, na dalsze 2.000 zł.

Nowe ulice w Łodzi

Przedłużenie ulic: Kilińskiego, Żeromskiego i Kościuszki

W bieżącym tygodniu oddział regulacji miasta zakończył swe prace nad ułożeniem programu robót w nadchodzącym sezonie. Jak się dowiadujemy, w pierwszym rzędzie przebite mają być nowe arterie komunikacyjne.

A więc przedłużenie ulicy Kilińskiego od ul. Dąbrowskiej do zbiegu z ul. Rzgowską stworzy we wschodniej części Łodzi arterie komunikacyjne długości 8 km., przebiegająca przez całe miasto od jego północnych do południowych granic. Analogiczna arteria dla dzielnicy zachodniej — ul. Żeromskiego ma być przedłużona w swej południowej części, od ul. Rembielińskiego do Szosy Pabianickiej. Obie te ulice mają przejąć ruch tranzytowy i międzydzielnicowy, odcinając ulice Piotrkowska.

W związku z zamierzona budowa autostrady z Łodzi do Warszawy, projektuje się przedłużenie ulicy Narutowicza do granic Łodzi. Po za tym projektuje się przebite kilku krótszych ulic

przez co zapoczątkowana zostanie przebudowa sieci komunikacyjnej miasta. M. in. przebita zostanie ulicy Anny w przedłużeniu Al. Kościuszki. Będzie to zapoczątkowaniem przedłużenia Al. Kościuszki do ul. Radwańskiej.

W dalszym ciągu miasto nabeędzie żle zabudowane tereny, przylegające do projektowanego przedłużenia ul. Stodolnianej, pomiędzy ulicami Lutomiarską a Limanowskiego i zburzy znajdujące się tam rudery drewniane. Na uzyskanych w ten sposób terenach projektowana jest budowa zakładów użyteczności publicznej — sierocinica oraz szpitala miejskiego.

Odciaży to z jednej strony, przez przedłużenie ul. Stodolnianej ul. Nowomiejską, a z drugiej uzdrowi jeden z najbardziej źle zabudowanych fragmentów Łodzi. Koszty, związane z realizacją tego projektu pokryte zostaną przez sprzedaż działek, utworzonych wzdłuż nowej arterii. (i)

Wykaz wszystkich służących

będzie sporządzony przez miasto dla Ubezpieczalni Społecznej

Ubezpieczalnia społeczna w Łodzi zwróciła się do zarządu miejskiego z prośbą o ułatwienie przeprowadzenia kontroli służby domowej w Łodzi. Ubezpieczalnia stwierdziła bowiem iż wielu pracodawców nie zgłasza służby domowej do ubezpieczenia, co powoduje z jednej strony straty ubezpieczalni, a z drugiej — pozbawia służące możliwości korzystania z opieki lekarskiej w razie choroby.

W związku z tym, jak się dowiadujemy, zarząd miasta wydał polecenie wydziałowi ewdencji ludności, by do dnia 1 marca r. b. sporządził wykaz wszystkich zatrudnionych służących i przekazał ubezpieczalni społecznej. Pracodawcy, którzy po tym terminie zatrudnić będą służące, niezameldowane w ubezpieczalni społecznej, pociągnięci zostaną do odpowiedzialności karnej. (i)

Kronika radiowa

OPERETKA ŚWIERZYŃSKIEGO W RADIO.

Michał Świerzyński znany jest dobrze radio słuchaczom jako autor milej operetki — „Czar munduru”, ślicznej suity koledowej — „Pójdźmy do Betleem” i innych audycji. W najbliższym czasie, bo już dn. 25 b. m. o godz. 19.45 nadaje Polskie Radio operetkę tego samego kompozytora p. t. „Nocleg w Apeninach”. Tekst Aleksandra Fredry opiewa w sposób dowcipny i pełen werywry dzieje miłosne dwójki młodych, zakończone oczywiście pomyślnie.

Wykonawcami operetki będą: orkiestra i chór Polskiego Radia pod dyr. Z. Górzwińskiego, oraz soliści: H. Werpechowska, W. Ruśkiewicz, S. Witas, M. Zayenda, K. Petekci, E. Minowicz.

NOWY CYKL ODCZYTÓW SPOŁECZNYCH.

Zagadnienie przestępczości nieletnich wiąże się ściśle z ogólnymi zagadnieniami społecznymi gdyż olbrzymia większość przestępstw nieletnich ma swe źródło w złych warunkach społecznych. Jedną z najważniejszych przyczyn jest zły dom. Dziecko, żyjące w złych warunkach mieszkaniowych, pozbawione troskliwej opieki, niedożywione, pozbawione godziwych rozrywek, łatwo wstępuje na drogę występku. Zła atmosfera domu, kłótnie, biatyki, pijactwo wypędzają dziecko na podwórze, potem na ulicę, która je ostatecznie deprawuje. Zagadnieniu przestępczości nieletnich poświęci radio cykl odczytów p. t. „Źródło przestępczo-

ści dzieci” w opracowaniu Janiny Borowiczowej. Pierwszy odczyt z tego cyklu p. t. „Zły dom” nada Polskie Radio dn. 25 lutego o godz. 17.00, drugi p. t. „Ulica” nadany zostanie za tydzień, t. j. dn. 1 marca również o godz. 17-iej.

CIEKAWY DEBIUT MŁODEGO KOMPOZYTORA.

Wszystkich melomanów zainteresuje audycja radiowa dn. 25 lutego o godz. 17.15. poświęcona muzyce kameralnej. W audycji tej bowiem usłyszą radiosłuchacze jako prawykonanie kwartet smyczkowy d-moll młodego kompozytora Franciszka Maklakiewicza, brata znanego kompozytora Jana Maklakiewicza.

Franciszek Maklakiewicz, uczeń prof. Sikorskiego, liczy obecnie lat 21 i mimo tak młodego wieku, wykazał się może pokaznymi dorobkami kompozytorskimi, jak: utworami kameralnymi, balladą „Narodziny serca” na chór, orkiestrę i solę, drobnymi utworami fortepianowymi oraz pieśniami. Niedawno skomponowana „Pieśń o Marszałku Rydzu-Śmigłym” przeszła do stałego repertuaru wojska.

Z uzasadnioną ciekawością oczekują melomani radiowego wykonania pierwszego utworu młodego kompozytora. Ponadto w programie dwie części z Kwartetu C-Dur Mozarta. Wykonawcami będą artyści Kwartetu Smyczkowego Polskiego Radia.

Nasz reporter zanotował:

W bramie domu przy ul. Piłsudskiego 76 w zamiarze samobójczym zażyła sublimatu Eugenia Cieslakówna, zamieszkała w Sieradzu, zredukowana pielęgniarzka szpitalna. Desperatka została przewieziona do szpitala w Radogoszczu.

W mieszkaniu własnym przy ul. Wesolej 34 po sprzeczce rodzinnej usiłowała pozbawić się życia 24-letnia Michałina Zielonka, która zażyła lyzołu. Lekarz pogotowia skierował desperatkę do szpitala, orzekając stan ciężki.

Ciężki wypadek przy pracy wydarzył się w zakładach samochodowych A. Hermansa przy ul. Kilińskiego 136. Szofer autobusu 36-letni Antoni Kraj, pracował pod swoim wozem, znajdującym się w reperacji. Podlewarowany wóz spadł i przygniół nieszczęśliwego szofera. Lekarz pogotowia stwierdził pełnięce kręgosłupa i w stanie ciężkim skierował poszkodowanego do szpitala.

W zakładzie ślusarskim A. Wudela przy ul. Batorego 28 w wypadku przy pracy doznał zmiążdżenia palców prawej ręki 37-letni Karol Neuman, zam. przy ul. Piastowskiej 49. Lekarz pogotowia stwierdził oberwanie dwóch palców i skierował poszkodowanego do szpitala.

W mieszkaniu przy ul. Ludwika 18 ulegli zarczarzeniu tlenkiem węgla 25-letni Henryk i 23-letnia Józefa małż. Borowscy. Zaczadzonych należeli sąsiedzi i zaalarmowali pogotowie. Lekarz po udzieleniu pierwszej pomocy pozostawił chorych na miejscu.

W pralni przy ul. Brzeźnej 11 uległa poparzeniu wrzątkiem 52-letnia Józefa Walczak, zamieszkała na tejże posesji. Z poparzonymi rękami i tułowiem została poszkodowana skierowana do szpitala.

Przy ul. Leszno 3 podczas libacji wywiązała się bójka, w toku której uderzony pustą butelką w głowę odniósł rany cięte głowy, twarzy i rąk Artur Wudarski, zam. przy ul. Rudzkiej 13. Poranionego opatrzył lekarz pogotowia.

W lokalu wydziału opieki społecznej przy ul. Zawadzkiej 11 pozostawiono troje dzieci: chłopca 6-letniego i dwie dwuletnie dziewczynki. Dzieci umieszczono w domu wychowawczym.

DRUGA POLSKA WYPRAWA ALPINISTYCZNO-POLARNA NA SPITSBERGEN.

Polskie Towarzystwo Tatrzaskie. Oddział w Łodzi i Koło Taterników Łódzian organizują w sobotę, dnia 27 lutego r. b. o godz. 19 w sali Gimnazjum Miejskiego im. J. Piłsudskiego w Łodzi (ul. Sienkiewicza 46) odczyt kierownika wyprawy, prezesa Klubu Wysokogórskiego P. T. T. inż. Stefana Bernadzikiewicza z Warszawy p. t. „II Polska Wyprawa Alpinistyczno-Polarna na Spitsbergen”.

Odczyt będzie bogato ilustrowany zdjęciami z wyprawy.

Bilety wejścia i informacje w sekretariacie P. T. T., Piotrkowska 120.

SASCHA LEONTIEW I HALINA RADLIŃSKA W FILHARMONII

Już tylko kilka dni dzieli nas od przyjazdu do Łodzi najwybitniejszego tancerza świata Saschy Leontiewa oraz Haliny Radlińskiej, znakomitej primaballeriny teatru wielkiego w Warszawie, laureatki międzynarodowego konkursu tanecznego w Wiedniu, którzy wystąpią we wtorek, dnia 2 marca r. b. o godz. 8.30 wiecz. w sali Filharmonii w nowych kreacjach tanecznych.

W programie: Bach — Preludium, Chopin — Preludium, Strauss — Salome, Dvorak — Taniec słowiański, Strauss — Walec.

Bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

DZIS, dnia 25 bm. punktualnie o godz. 9-iej wiecz. Uroczysta premiera

Bóg, Człowiek i Szatan

zmodernizowana — według Jakóba Gordina — w inscenizacji i reżyserji Morisa SZWARCA muzyka Brodniego. Maski i kostiumy projektował Strasberg. Własne oryginalne dekoracje i efekty świetlne. — Bilety do nabycia w kasie Filharmonii.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA“ z dnia 25 lutego 1937 r.

Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Gospodarka Hiszpanii

Wojna domowa i rozbiście terytorium hiszpańskiego na dwie odrębne części wyłoniły w Hiszpanii szereg nowych zagadnień finansowych i gospodarczych. Katastrofalne skutki działań wojennych i nastawienie gospodarki kraju na zaspakajanie potrzeb stron walczących dają się odczuć na wszystkich odcinkach, a najbardziej bezpośrednio na odcinku finansowo-walutowym.

Lewicowy rząd madrycki odziedziczył zapas złota Banku Hiszpanii, który w momencie rozpoczęcia wojny domowej był znaczny. Ostatni wykaz Banku Hiszpanii z dnia 1 sierpnia roku ub. podaje rezerwy złote na 2.202 mln. pesetów, to jest nie o wiele mniejsze od zapasów złota, którymi rozporządzała jeszcze monarchia hiszpańska w dniu 14 kwietnia 1931 r. Wynosiły one wówczas 2.422 mln. pes.

Rząd madrycki prowadzi jednak rozrzuconą i inflacyjną gospodarkę finansową. Z jednej strony placono złotem za dostawy broni, amunicji i niezbędnych dla produkcji wojennej surowców, z drugiej znaczne zapasy złota zostały wywiezione z Hiszpanii, głównie do banków francuskich i złożone tam na nazwiska osobistości zatrudnionych w Hiszpanii, jako depozyty prywatne. Równocześnie rząd lewicowy prowadził zdecydowanie inflacyjną politykę finansową, drukując banknoty bez żadnej kontroli, w miarę potrzeb finansowych. Blżej nieznaną jest obecna wysokość obiegu banknotów w części Hiszpanii podległej rządowi madryckiemu. Obieg ten jest w każdym razie kilkakrotnie wyższy od kwoty 5.451 mln. pes., to jest obiegu banknotów na terytorium całej Hiszpanii w chwili wybuchu wojny domowej. Wskutek inflacji kurs peseta „lewicowego” załamał się poważnie na giełdach światowych i waluta ta w międzynarodowym obrocie gospodarczym nie jest już obecnie przyjmowana.

Odmianą gospodarkę finansowo-walutową prowadzi rząd narodowy. Rząd ten wydał w połowie listopada zarządzenie ostemplowania banknotów narodowych, jedynie tylko te banknoty mają kurs na terytorium powstańczym. — W ten sposób powstała w Hiszpanii druga waluta. Nie posiada ona pokrycia w złocie i rząd narodowy dopiero dąży do stworzenia jej podkładu, przeprowadzając dobrowolną zbiórkę złota. Waluta rządu w Burgos również nie jest przyjmowana w międzynarodowym obrocie finansowym i wartość jej będzie zależna od wyniku wojny oraz rezultatu pertraktacji co do złota wywiezionego przez rząd madrycki.

Rząd generała Franco nie drukuje jednak banknotów, nie robi inflacji, mimo, że przypadająca na jego terytorium część obiegu nie sięga prawdopodobnie 3 miliardów, a środki niezbędne na zapłatę dostaw amunicji, broni i surowców usiłuje zdobyć w pierwszym rzędzie w drodze handlu zagranicznego, opartego na zasadzie wymiany towarowej. W tym celu w Sewilli zorganizowane zostało towarzystwo kupna i sprzedaży pod nazwą „Hisma”, które eksportuje głównie oliwę, korę i wełnę, a wzamian uzyskuje surowce i materiał wojenny. Głównymi kontrahentami powstańczej Hiszpanii są Niemcy i Włochy.

Rząd w Burgos nosi się podobno z zamiarem przesunięcia centrum gospodarczego Hiszpanii z Katalonii do Sewilli i otaczających ją okolic.

Wskutek działań wojennych, dezorganizacji finansowej i gospodarczej, gospodarka hiszpańska chyli się do upadku. Sytuacja gospodarcza przedstawia się krytycznie i bez względu na ostateczny wynik działań wojennych będzie już w najbliższych miesiącach rozpaczliwa.

Dr. R. B.

Produkcja kosmetyków zostanie uregulowana nowym rozporządzeniem

Związek izb przemysłowo-handlowych R. P. niejednokrotnie podkreślał w swych wystąpieniach konieczność gruntowej rewizji i nowelizacji rozporządzenia o dozorcach nad wyrobem i obiegem środków kosmetycznych.

Ostatnio Związek zwrócił się jeszcze raz do ministerstwa opieki społecznej w tej sprawie, podkreślając konieczność przystąpienia w najbliższej przyszłości do prac nad nowelizacją rozporządzenia o dozorcach nad wyrobem i obiegem środków kosmetycznych. Z 12-miesięcznego okresu przejściowego, upływającego z dniem 18 lipca 1937 roku pozostało już tylko 5 miesięcy, w którym to czasie powinna być przygotowana nowelizacja tego rozporządzenia.

Odpowiedzialność karna pracodawcy za niepotrącanie składek pracowniczych na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych

Jak wiadomo, w myśl art. 58 prawa o wykroczeniach, kto, kierując zakładem pracy, nie wpłaca do instytucji ubezpieczeń społecznych sum, potrąconych na rzecz tych instytucji przy wypłacie pracującym wynagrodzenia, podlega karze aresztu do 3-miesięcy lub grzywny do 3000 zł. W praktyce powstało zagadnienie, czy przepis ten odnosi się do przypadku, gdy pracodawca potrącił rzeczywiście z pensji swoich pracowników składki na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych, czy też odpowiedzialność karna istnieje również wówczas, gdy pracodawca sum tych nie potrącił, aczkolwiek powinien był je potrącić. A zatem zagadnienie sprowadza się do tego, czy pracodawca odpowiada karnie tylko za przywłaszczenie sum potrąconych, czy też rów-

nież za niewykonywanie cięższego na nim obowiązku potrącenia składek. Dość należy, iż w świetle obowiązujących przepisów kwestia odpowiedzialności cywilnej w jednym i drugim przypadku nie budzi wątpliwości, gdyż w obu przypadkach pracodawca cywilnie odpowiada osobiście za należne składki.

W jednym z ostatnich orzeczeń Sąd Najwyższy w zwiększonym składzie 7-u sędziów ustalił t. zw. zasadę prawą (która ma znaczenie większe niż zwykły wyrok Sądu Najwyższego), a mianowicie, iż pracodawca odpowiedzialny jest karnie również w tym wypadku, gdy składki na rzecz instytucji ubezpieczeń społecznych nie potrącił pracownikom. Sąd Najwyższy orzekł, iż prawo w tym przepisie chciało zapobiec bojkotowaniu przez pracodawcę obowiązku ustawowego ścigania i wpłacania do ubezpieczalni w zastępstwie władz ubezpieczalni kwot należących się od pracowników. Jednakże odpowiedzialność karna pracodawcy ogranicza się tylko do składek, przypadających od pracowników, a nie rozciąga się na składki, przypadające także od samego pracodawcy.

Czyniąc takie ograniczenie, ustawodawca widocznie liczył się z niechęcią pracodawców do wyrecazania niejako organów ubezpieczalni w ściganiu od osób trzecich należnych składek i celem zapobieżenia sabotowaniu ustawy ustanowił — niezależnie od odpowiedzialności cywilnej za całość składek — odpowiedzialność karną z art. 58 prawa o wykroczeniach.

Import odpadków z Czechosłowacji ograniczony

W kołach łódzkich importerów surowcowych duże wrażenie wywołała wiadomość o nieudzieleniu przez ministerstwo przemysłu i handlu kontyngentów przywozowych na import odpadków bawełnianych z Czechosłowacji. Jak wiadomo, dzięki pertraktacjom szereg łódzkich firm importowych z agentami domów surowcowych w Czechosłowacji, sprawa większego importu surowca z Czechosłowacji była dla Łodzi bardzo aktualna, szczególnie ze względu na to, że surowce te pod względem gatunkowym były zupełnie odpowiednie.

Nie udzielenie kontyngentów przywozowych z Czechosłowacji jest, zdaniem sfer zainteresowanych, tym bardziej dla przemysłu łódzkiego dotkliwie, że ceny surowców czechosłowackich kształtują się na ogół na poziomie dotychczasowym, podczas gdy na innych rynkach zagranicznych panuje w dalszym ciągu haussa, w zupełności uniemożliwiająca import.

Nowe możliwości eksportowe

W związku z obłożeniem przez władze egipskie w drugiej połowie 1935 r. clem antydumpingowym w wysokości 40 proc. ad valorem wszelkich artykułów pochodzenia japońskiego, już obecnie dają się zauważyć charakterystyczne przemiany w przywozie do Egiptu tkanin bawełnianych z poszczególnych krajów.

Z częściowego zestawienia statystycznego wynika, że niektóre kraje europejskie eksportowały tkanin w 10 miesiącach roku 1935 w porównaniu z tym samym okresem roku 1934, zwiększyły kilkakrotnie. Również Polska, chociaż statystyka egipska udział jej w przywozie oddzielnie nie wykazuje, zdobyła bardzo poważną pozycję w przywozie do Egiptu osiągając obrót w kwocie ca. 50.000.

Jeśli zważyć przy tym, że eksport polski w roku 1935 do Egiptu nie istniał, to zdobyć tej pozycji jest niewątpliwym sukcesem polskiego przemysłu bawełnianego. Należy zaznaczyć, że tkaniny bawełniane nie wyczerpują możliwości eksportu polskiej produkcji do Egiptu i istnieje ewentualność pogłębienia zbliżenia z rynkiem egipskim, którego chłonność jest bardzo pokazana.

Blższych informacji w tej sprawie udzieli wydział eksportowy Izby w godzinach urzędowych.

Ożywienie w branży wełnianej

Liczny zjazd kupiectwa. — Poprawna wypłacalność

W ciągu ostatnich trzech dni na łódzkim rynku gotowych wyrobów wełnianych i półwełnianych zanotowano znaczny wzrost obrotów, przy czym w transakcjach brali udział kupcy prowincjonalni, którzy licznie zjechali do Łodzi, celem skutecznego zakupu. Ponadto poważne transakcje zawierali łódzcy hurtownicy oraz konfekcjonerzy, którzy rozpoczęli produkcję artykułów letnich.

Obroty w ciągu najbliższych kilku tygodni zapowiadają się b. pomyślnie, tak, że w chwili obecnej handlowa Łódź całkowicie jest pochłonięta sprzedażą sezonowych artykułów letnich, wszelkie inne sprawy zeszlę na plan drugi.

Pewne zahamowanie obrotów powoduje sprawa wyższych cen oraz nieustępliwe stanowisko producentów odnośnie pokrycia gotówkowego. Sprawy te jednak w ciągu najbliższych dwóch tygodni znajdują praktyczne rozwiązanie.

Zaznaczyć jeszcze należy, że w omawianej gałęzi daje się zauważyć poważniejszą ilość zupełnie nowych wzorów towarów.

Wypłacalność w tej branży jest zadowalająca.

Stabilizacyjna nadal niżkuje

Mocna tendencja dla papierów dywidendowych

Zniżkowa tendencja dla papierów procentowych dolarowych trwa w dalszym ciągu. Szczególnie nienotowana od bardzo dawna zniżka wykazała znowu w dniu wczorajszym 7 proc. pożyczka stabilizacyjna; papier ten uległ w dalszym ciągu niżce o całe 500 punktów, spadając do 429 w placeniu, 430 w żądaniu przy dużej podaży. W ciągu ostatnich dwóch dni 7 proc. pożyczka stabilizacyjna zniżkowała o całe 8 złotych.

Z innych papierów dolarowych 8 proc. Dillonowska uległa niżce o 100 punktów, spadając do 62 w placeniu, 63 w żądaniu, 4 proc. pożyczka dolarowa na giełdzie warszawskiej zniżkowała o 25 punktów do 46.75 w placeniu, 47.75 w żądaniu, jednakże na łódzkim rynku prywatnym, wskutek zwiększonego nieco popytu, 4 proc. pożyczka dolarowa obracała po kursie 47—48. Wreszcie kurs 6 proc. pożyczki dolarowej na rynku prywatnym wynosił 59.50 w placeniu 60.50 w żądaniu.

Dla papierów procentowych złotych tendencja na rynku walorów była naogół utrzymana. Mocniejsza cokolwiek tendencja zanotowana tylko dla 3 proc. pożyczki inwestycyjnej I i II emisji, która uległa wyżce do 65 w placeniu, 66 w

żądaniu (I emisja) oraz 65.50 w placeniu, 66.50 w żądaniu (II emisja).

Na łódzkim rynku prywatnym 5 proc. pożyczka konwersyjną obracała po kursie 52.75 w placeniu, 53.75 w żądaniu. Kurs 4 proc. pożyczki konsolidacyjnej w grubszych odcinkach wynosił 51.50 w placeniu, 52 w żądaniu, a 4 proc. pożyczka konsolidacyjną w drobnych odcinkach obracała po kursie 49.50—50.

Większym zainteresowaniem na łódzkim rynku prywatnym cieszyły się 5 proc. łódzkie listy zastawne serii Xk, którym obracało po kursie 49.50 w placeniu, 50 w żądaniu, Kurs 5 proc. warszawskich listów zastawnych nowych w drobnych odcinkach wynosił 55.35, w grubszych zaś odcinkach — 55.

W przeciwieństwie do papierów dolarowych zanotowano bardzo mocną tendencję dla papierów dywidendowych. Akcje Banku Polskiego uległy wyżce o 50 punktów, dochodząc do 100.50 w placeniu, 101.50 w żądaniu, Lilpopy zwykowały o 90 punktów do 13.75, Starachowice uległy wyżce o 135 punktów, dochodząc do 34.25, Cukier zwykował o 140 punktów do 29.15 i wreszcie Węgiel uległ wyżce o całe 175 punktów, dochodząc do 21. (y)

Nauka sprzedawania towaru

Specjalne kursy organizują zrzeszenia kupieckie

Jak się dowiadujemy, zrzeszenia kupieckie w Łodzi mają wkrótce przystąpić do zorganizowania kursu sztuki sprzedawania.

Wobec powodzenia, jakim cieszył się kurs sztuki sprzedawania, urządzony w Łodzi w grudniu 1935 r. oraz z uwagi na planowane przez poszczególne zrzeszenia gospodarcze zorganizowanie kupieckich dokształcających kursów zawodowych, łódzka izba przemysłowo-handlowa zwróciła się do organizacji kupieckich, czy nie byłoby skłonne urządzić podobnego kursu.

Ponieważ dotychczas odbywane kursy okazały już, jaki program ich jest najbardziej celowy i potrzebny, samorząd gospodarczy stwierdza, iż w grę wchodzi w szczególności następujące tematy: kupiec jako obywatel, uproszczenie księgowości oraz kalkulacja i uproszczenia rachunkowe, ogólne wiadomości o podstawowych zasadach kodeksu han-

dlowego, prawa przemysłowego i kodeksu zobowiązań w zakresie bezpośrednio interesującym kupiectwo, sposoby regulowania rachunków z uwzględnieniem m. in. 8 nowych zasad prawa wekslowego i czekowego, świadczenia kupca z tytułu podatków, ubezpieczeń społecznych, zakup towarów, na zasadzie analizy rynku zbytu, organizacja sprzedaży w przedsiębiorstwie detalicznym oraz reklama detalisty.

Poza tym w grę wchodzić mogą wykłady specjalne z uwzględnieniem warunków poszczególnych branż (towaroznawstwo, organizacja zakupu i sprzedaży i t. p.).

Dowiadujemy się, iż w grę wchodzi możliwość uzyskania subsydium ze strony kuratorium okręgu szkolnego warszawskiego, celem pokrycia ewentualnego niedoboru przy organizowaniu kursów. —

Gieł
Na dzisiejsz
wła mocięjs
notowano: Ar
10, Kopenh
5.28.25,
19.90, Paryż
13.30, Drobna
wana na Wle
ary ameryka
lony hoła
150, szwalca
lony angiel
lony czeski
19.25, szwe
tylgi aust
niemieckie 12
AKCJE. W
tendencja by
rych, który
notowano: B
29.13 (+)
Lilpopy 13.75
strowieckie
19.15), Hab
PAPIERY
procentowy
na dia poz
większych d
3 proc. War
dolarowa 46
64.85 (+50),
53.75, odcink
dacyjna 51.6
dolarowa 60.50
kopon bieżą
kiego funto
nie 49.50, 5
Portkowa n
19.50 (+50)
wane: 8 pr
kaska 54—5
—53.75, 3 p
cinki po 5.0
12.50, 5 pro
Na wczor
dzi notowa
liczycyna 4
em. 64.50, r
konsolidacy
liczycyna d
101.00—100
Tendencja
NOWY
kwiecień 1
liczycyna 4
pabaziernia
styczeń 11
NOWY
maj 12.44,
grudzień 1
LIVER
7.05, kwie
lipiec 6.99
listopiec 6.
czerwiec 6.57,
maj 6.53,
EGIPSE
lipiec 10.00
czerwiec 9.75.
UPPER
lipiec 8.09
czerwiec 7.65.
BREM
lipiec — p
Zdm
N
Naw
świata, n
na kuli
zwykłe
leńkiej
Brazyli
Wśród
państw
specjaln
dii me
manian
Prz
właściw
wych,
od rza
dotych
kiedy
cia i p
Wielk

Giełda pieniężna

Warszawa, 24 lutego. Na dzisiejszym zebraniu giełdy walutowo-wizowej w Warszawie tendencja dla dewiz była mocniejsza, przy obrotach ograniczonych. Notowano: Amsterdam 289.35 (+20). Bruksela 110. Kopenhaga 115.40. Londyn 25.86. Nowy Jork 5.28.25. Nowy Jork kabeł 5.28.50. Oslo 13.90. Paryż 24.58. Praga 18.41. Sztokholm 13.50. Drobna transakcja dokonana a nienotaryjnie na Wiedniu 99. Bank Polski płacił za: dolary amerykańskie 5.66. kanadyjskie 5.25.50. holenderskie 288.35. franki francuskie 24.50. szwajcarskie 120.10. belgi belgijskie 88.85. korony angielskie 25.77. guldeny gdańskie 99.80. korony czeskie 16.10. duńskie 114.85. norweskie 139.25. szwedzkie 132.65. liry włoskie 23.50. korony austriackie 93.50. marki fińskie 10.40. korony czeskie 120. srebrne 129.

AKCJE. W grupie papierów dywidendowych tendencja była mocna dla akcji metalurgicznych, którymi dokonano większych obrotów. Notowano: Bank Polski 100.50 (+50). Cukier 20-29.13 (+88). Weziel 20.75-21 (+175). Lipopy 13.75 (+90). Modrzejów 7 (+25). Opatowieckie 30 (+175). Starachowice 33.25 (+135). Haberbusch 35.50-36.25 (-75).

PAPIERY PROCENTOWE. Dla papierów procentowych dolarowych tendencja była słaba, dla pozostałych zaś mocniejsza. Obrotów większych dokonano 4 proc. konsolidacyjną i 5 proc. Warszawą nowymi. Notowano: 4 proc. dolarowa 46.75, 3 proc. inwestycyjna I em. 64.85 (+50). II em. 65.35, 5 proc. konwersyjna 57.75, odsetki po 100 zł. 52.75, 4 proc. konsolidacyjna 51.63, drobne 49.50-49.63, 6 proc. do kuponu bieżący 180.58, 8 proc. Przemysłu Polskiego 49.50 (+50), 4 i pół proc. ziem 49.50, 5 proc. Warszawy nowe 55, 5 proc. Piotrkowa nowe 47.75, 5 proc. Siedlec nowe 49.50 (+50). Tranzakcje dokonane a nienotaryjnie: 8 proc. dillonowska 62.75-61.50, 7 proc. 53.75, 3 proc. państwowa renta ziemska odsetki po 5.000 zł. — 71-71.25, po 1.000 zł. — 72.50, 5 proc. Warszawy drobne 59.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ. Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi notowano: Poł. dolarowa 47.00. poł. stabilizacyjna 435.00-434.00. poł. inwestycyjna I em. 64.50. poł. inwestycyjna II em. 65.50. poł. konsolidacyjna grube 51.50-51.00. poł. konsolidacyjna drobne 49.50-49.00. Bank Polski — 101.00-100.00. poł. konwersyjna 54.00-53.75. Tendencja utrzymana.

NOTOWANIA BAWELNY z dnia 23 lutego 1937 r.

NEW YORK. Loco 13.08. marzec 12.68, kwiecień 12.57, maj 12.46, czerwiec 12.39, lipiec 12.31-32, sierpień 12.17, wrzesień 12.03, październik 11.90, listopad 11.87, grudzień 11.85, styczeń 11.85.

NEW ORLEAN. Loco 12.89. marzec 12.60, maj 12.44, lipiec 12.30, październik 11.86-87, grudzień 11.90-92, styczeń 11.90-92.

LIVERPOOL. Loco 7.32. luty 7.05. marzec 7.05, kwiecień 7.04, maj 7.04, czerwiec 7.01, lipiec 6.99, sierpień 6.83, wrzesień 6.72, październik 6.64, listopad 6.59, grudzień 6.58, styczeń 6.57, luty 6.56, marzec 6.56, kwiecień 6.55, maj 6.53.

EGIPSKA. Loco 10.28. marzec 9.75. maj 9.99, lipiec 10.00, październik 10.00, listopad —, styczeń 9.75.

UPPER. Loco 8.22. marzec 8.06. maj 8.07, lipiec 8.09, październik 8.02, listopad 7.65, styczeń 7.65.

BREMA. Loco 15.10. marzec —, maj —, lipiec —, październik —, grudzień —, styczeń —.

Sensacyjna afery korupcyjna w Anglii

Wskutek „niedyskrecji“ osób urzędowych kilku bankierów zdołało zbiec przed aresztowaniem

Paryż, 24 lutego. (Pat) — Agencja Havasa donosi z Londynu, że w City londyńskim zachowywane jest niemal całkowite milczenie w sprawie afery korupcyjnej wśród urzędników, która jest jakoby obecnie przedmiotem drobiazgowego śledztwa, prowadzonego przez policję londyńską. Jak wiadomo, jedna z sekcji policyj-

nych prowadzi specjalną kontrolę nad działalnością niektórych finansistów, usiłujących puszcząć w obieg papiery, pozbawione wartości. Od pewnego już czasu pod obserwacją znajdowały się niektóre firmy, przy czym z aresztowaniem ich właścicieli zwlekano do momentu zakończenia policyjnego śledztwa. Ponieważ śledztwo zbliżało się do

końca, wydane zostały nakazy aresztowania, które jednakże nie zostały wykonane. Dookoła tego właśnie punktu koncentruje się obecnie śledztwo, gdyż ujawniło się, że osoby, które ze świata finansowego, co do których żywno pewne podejrzenia, zostały na czas poinformowane o zamiarach władz i zdołały ratować się ucieczką.

Katastrofa kolejowa pod Warszawą

Zderzenie dwóch pociągów.—Maszynista zabity, kilku pasażerów rannych

Warszawa, 24 lutego. Dziś o godz. 8 rano pod Olszynką Grochowską wydarzyła się katastrofa kolejowa. Z powodu złego nastawienia zwrotni-

cy, na jednym torze znalazły się dwa pociągi osobowe, biegnące jeden do Warszawy, a drugi z Warszawy. Nastąpiło zderzenie, w wyniku którego maszynista pociągu, idącego do Warszawy, poniósł

śmierć. Pomocnik maszynisty zdążył wyskoczyć, odniósł jednak ciężkie obrażenia. Obie lokomotywy zostały siłą zderzenia zrzucane z toru. Kilku pasażerów jest lekko rannych. Katastrofa nie przybrała groźniejszych rozmiarów z powodu małej szybkości obu pociągów.

Student żąda odszkodowania od uniwersytetu

za pobicie go przez bojówki endeckie

Warszawa, 24 lutego. Do niezwyklego procesu cywilnego ma dojść na tle incydentów, które w ostatnich tygodniach miały miejsce na terenie uniwersytetu J. Piłsudskiego, a mianowicie wypadku pobicia studenta Żyda.

Wskutek pobicia, Tauber musiał przebywać na kuracji blisko sześć tygodni i poniósł koszt wynoszący przeszło tysiąc złotych. Obecnie Tauber występuje z żądaniem, by uczelnia pokryła koszty leczenia, twierdząc, że władze akademickie ponoszą odpowiedzialność za utrzymanie spokoju na terenie uniwersytetu.

Do jednego z adwokatów stołecznych zwrócił się o wytoczenie niecodziennego procesu absolwent wydziału prawnego Tauber, który padł ofiarą napadu ze strony nieujawnionych dotychczas sprawców w chwili, gdy przybył do rektoratu po odbiór swego dyplomu.

Inicjator niezwyklego pozwu powołał się na przepis prawa o zobowiązaniu, przewidującym odpowiedzialność cywilną za skutki braku nadzoru. Do pozwu dołączone mają być rachunki lekarskie.

Lekarze w Częstochowie odrzucili

wniosek w sprawie paragrafu aryjskiego

Częstochowa, 24 lutego. Związek lekarzy w Poznańskim i na Pomorzu zwrócił się do Związku Lekarzy w Częstochowie w sprawie wprowadzenia t. zw. paragrafu aryjskiego. Wniosek ten był rozpatrzony na ogólnym zgromadzeniu związku częstochowskiego. Przeciwno jego przyjęciu wystąpiło kilku lekarzy, żaden zaś z lekarzy - chrześcijan wniosku nie bronił, wobec czego został on jedno-myślnie odrzucony.

Siostra arcyks. Ottona przybyła do Wiednia w misji politycznej?

Wiedeń, 24 lutego. (PAT) Wczoraj wieczorem przybyła do Wiednia arcyksiężniczka Adelajda siostra arcyksięcia Ottona. Arcyksiążę Otton odprowadził ją osobiście autem do stacji granicznej Buchs.

Arcyksiężniczka Adelajda zamierza nadal poświęcić się działalności politycznej. Należy sądzić, że pobyt jej będzie wykorzystany przez legitymistów dla wzmocnienia ich aktywności.

Portrety Marsz. Rydza-Smigłego w instytucjach i urzędach wojskowych

Warszawa, 24 lutego. Ogłoszone zostało zarządzenie ministra spraw wojskowych gen. Kasprzyckiego, polecające wywiesić we wszystkich instytucjach wojskowych portret Naczelnego Wodza Marszałka Rydza-Smigłego.

Działacze endeccy zwolnieni z Berez

Warszawa, 24 lutego. Zgodnie z zapowiedzią szefa rządu, że z chwilą normalizacji stosunków bezpieczeństwa w powiecie wysoko-mazowieckim, zostaną zwolnieni osadzeni w miejscu odosobnienia działacze Stronnictwa Narodowego — w ciągu ostatnich tygodni zostały kolejno zwolnione poszczególne osoby.

Jak się dowiaduje Agencja „Iskra“, w dniu 24-tym opuściła Berezę Kartuską ostatnia grupa osadzonych tam działaczy Stronnictwa Narodowego, a mianowicie: Jan Pogorzelski, Antoni Tyborowski, Stefan Żukowski i Stanisław Skrzyszewski.

Proces Grzeszolskiego kosztował skarb państwa 40 tys. złotych

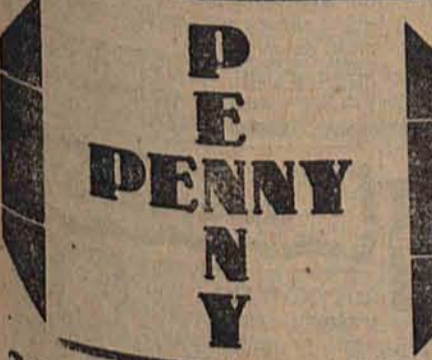
Warszawa, 24 lutego. Wobec skierowania sprawy s. p. Pawła Grzeszolskiego do umorzenia, sporządziły władze sądowe zestawienie kosztów tego procesu. Jak się okazuje, przeprowadzenie procesu s. p. Grzeszolskiego w trzech instancjach kosztowało skarb państwa 40.000 zł.

O CZYM KAŻDA ŁODZIANKA I ŁODZIANIN WIEDZIEĆ POWINIEN.

W dobie ciężkiego kryzysu obowiązkiem każdej łodzianki i łodzianina jest wszelkie swe sprawunki uskutecznić jak najtaniej i na jak najdogodniejszych warunkach. Dyrekcja domu towarowego Konsum przy Widzewskiej Manufakturze, dojazd tramwajami 10 i 16. w zrozumieniu ciężkiej chwili podczas trwającego obecnie „Białego Tygodnia“ obniżyła ceny wszystkich artykułów, konfekcji damskiej, męskiej, dziecięcej i towarów galanteryjnych.

Warszawa, 24 lutego

Ministerstwo poczt i telegrafów prze-prowadza obecnie doręczanie dekretów awansowych dla 1708 urzędników pocztowych, którzy zaliczeni zostali do wyższych szczebli uposażeniowych. Ogółem awanse wśród pracowników pocztowych objęły 892 urzędników i 816 niższych funkcjonariuszy.

Zdarzenia i ludzie

Król wyspy X—Jan I

Niesamowite dzieje milionera—dziwaka

Rio de Janeiro, w lutym. Nawet ludzie, znający dobrze mapę świata, zdziwiają się, słysząc, że istnieje na kuli ziemskiej pewna wyspa o nieludycznej nazwie „X“. Przeszłość tej małej wyspyki koralowej, należącej do Brazylji, jest prawdziwie awanturnicza. Wśród licznych wysp, należących do państwa brazylijskiego odegrała ona specjalną rolę, stanowiąc tło tragikomedii mezczyzny, którego prześladowała mania zostania królem.

Przed 54 laty niejaki Jean Terret, właściciel olbrzymich plantacji cukrodobrych, człokiem bardzo bogaty, odkupił od rządu brazylijskiego wyspę, która dotychczas nie miała nazwy i tylko niekiedy służyła rybakom, jako punkt oparcia i przejściowe miejsce zamieszkania. Wielkość tej wyspy wynosiła 50 hekta-

row. Jean Terret, znany ze swego dziwactwa, nazwał swoją wyspę „X“. Wydawałoby się, że kupił on tę wyspę, aby wybudować sobie tam willę i spędzić w spokoju resztę swego życia. Tak jednak bynajmniej nie było. Terret miał jedno życzenie: chciał zostać królem, chociażby królem małej wyspyki. Kazał więc wybudować na wyspie „X“ ogromne domy, między nimi zaś pompatyczny budynek, który miał służyć jako „parlament“. Następnie rozesłał do różnych państw odezwy, szukając ludzi, którzy chcieliby z nim zamieszkać na wyspie. Oczywiście, że znaleźli się liczni awanturnicy i różne wątpliwie wartości elementy, których nie trzeba było dwa razy zapraszać. Nic przecież nie ryzykowali, a obiecywali sobie bardzo dużo ze współzycia z bogatym dziwa-

kiem. Kiedy na wyspie „X“ zebrało się 200 ludzi, Jean Terret ogłosił się uroczście „królem Janem I“. Nareszcie spełniło się największe jego życzenie.

Śmiano się z dziwaczego pomysłu milionera, „poddani“ jego zaś traktowali go zupełnie poważnie, zgadzali się na wszystko i zgodnie z życzeniem swego „króla“ utworzyli „parlament“, który wspólnie z nim miał rządzić wyspą „X“.

Pierwszym urzędowym aktem nowego parlamentu było obalenie biednego króla. Oburzenie „Jana I“ nie miało granic. Taka więc była wdzięczność? Na tym jeszcze nie koniec. Jean Terret musiał patrzeć, jak ci, którym stworzył on nową egzystencję na swej wyspie, zabierali mu systematycznie cały majątek i obchodzili się z nim nielitościwie i bez respektu. Sytuacja stawała się coraz gorsza. Maltretowano ex-króla w niesłychany sposób. — Bito go i grożono mu śmiercią w razie stawiania oporu. Wreszcie nieszczęśliwy milioner zaalarmował policję brazylijską, która zajęła się energicznie całą

sprawą. Przede wszystkim oczyszczono wyspę z mętów, które się tam już całkiem zadomowiły. Biedny Jean Terret, złamany na ciele i na duszy, nie chciał już nic wiedzieć o wyspie „X“ i wrócił do Rio de Janeiro.

Przez wiele lat wyspa „X“ leżała samotna i opuszczona. Teraz stała ona się nagle znowu aktualna. Wnukowie Terreta, George i Joseph Terret, którzy nie odziedziczyli już nic z wielkiego majątku swego dziadka i żyją w bardzo złych warunkach, zwrócili się do rządu brazylijskiego z prośbą przyznania im prawa do wyspy. Prośbę motywują tym, że dziadek ich w swoim czasie nabył prawnie wyspę i zapłacił za nią gotówką. Rząd zbadał dokładnie memoriał i doszedł do wniosku, że wyspa „X“ rzeczywiście według prawa należy do rodziny Terret i że prośby wnuków nabywcy wyspy są uzasadnione. Do decyzji tej jednak dołączony został warunek, że wyspa „X“ nigdy już nie będzie „królestwem“.

Pedro John Eequera.

KONSUM Rokicińska 54

Zapraszamy wszystkich na

BIAŁY TYDZIEŃ

urządzony na wzór zagranicy, podczas którego, każdy może się zaopatrzyć w płótna i bieliznę PO CENACH BARDZO NISKICH

„KONSUM” przy Widzewskiej Manufakturze

KOSZE PURYMOWE od **Zł. 15**
gustownie dekorowane

WINA, miody, koniaki, likiery, bakalie, owoce i delikatesy

nie niskich poleca skład win i delikatesów. **VICTUAL** PIOTRKOWSKA 64. Tel. 112-35.

Strzeżcie się grypy

Aparaty telefoniczne odkaża

i utrzymuje w stanie zabezpieczającym zdrowie zgodnie z rozporz. Wojewody Łódzkiego z 12. XII. 34.

Zrzeszenie Pracowników „PLACÓWKA”

dawniej Spółdzielnia b. Wojskowych „FEDERACJA”, Łódź, Piotrkowska 89, fr. I p. tel. 125-15.

CENY ZNACZNIE ZNIŻONE.

Centralna lecznica zębów

I CHIRURGJI JAMY USTNEJ w ŁODZI. PRYWATNY GABINET DENTYSTYCZNY

ul. PIOTRKOWSKA 164, tel. 127-83

Ord. od 9 r. do 8 w., w nied i święta od 10-1. Własne laboratorium zębów sztucznych i koron porcelanowych. LEK-DENT. ZADZIEWICZ.

Lecznica

ze statami łożkami DLA CHORYCH NA

uszy, nos, gardło i DROGI ODDECHOWE

Gabinet Roentgena dla prześwietlań i zdjęć.

Piotrkowska 67

Tel. 127-81

od 9 r.-2 p. 4-8 w. przyjm. Dr. Z. Rakowski wezwania na miasto

DR. MED.

M. Jakobson

Chor. chirurgiczne (spec. chirurgia kostna)

Dr. Szterlinga 22

tel. 174-42

Dr. MED.

WOŁKOWSKI

Specjalista chorób wenerycznych, seksualnych i skórnych.

CEGIELNIANA 11

Telefon 238-02

Przyjmuje od 8-12 i od 4-9 w niedziele i święta od 9-1.

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne

Nawrot 7 tel. 128-07

przyjmuje od 10-12 i 5-7.

LEKARZ - DENTYSTA

B. Nusbaumowa

Przyjmuje od 5 do 8 po pol.

Piotrkowska 51

TELEF. 121-23.

LEK.-DTA

F. KOPCIOWSKA

przyjmuje od 10-2 i 3 i pół-7

Gdańska 37,

tel. 232-55.

Kino „EUROPA”

Pocz. 4, 6, 8, 10

DZIŚ PREMIERA!

HIPER-EGZOTYCZNY FILM TYSIĄCA PRZYGÓD

W roli tytułowej: najpiękniejsza kobieta świata

DOROTA LA MOUR

KOBIECY TARZAN

Królowa DZUNGLI

2 GODZINY PRZYGÓD I NIEBEZPIECZENSTW W DZIEWICZEJ DZUNGLI

POSZUKIWANY **Lokal fabryczny**

o powierzchni 700-800 m² w śródmieściu. Oferty pod „Zaraz” do administracji. 40-2

SAMODZIELNA korespondentka-maszynistka w języku polskim POSZUKIWANA na godziny. Oferty do administracji t. pisma pod „SE”. 15-2

DLA CIEBIE

prawdziwego znawcy muzyki stworzyliśmy odbiorniki:

MARATON CZEMPION STENTOR

ELEKTRIT

DO NABYCIA W CAŁYM KRAJU

Zawiadamiam Szan. Publiczność, iż z dniem dzisiejszym został OTWARTY pierwszy

Zakład Fryzjerski DAMSKI i MĘSKI przy ul. 11. LISTOPADA 37

i poleca się lask. względem P. T. Publiczności

A. Orensztajn

Do akt Nr. Km. 151/37. **OBWIESZCZENIE.**

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. III Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Dowborczyków 26 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 2 marca 1937 r. o godz. 11-13 w Łodzi, przy ul. Kilińskiego 135 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, oszacowanych na łączną sumę zł. 660, a mianowicie: pierścionek złoty, jedna para kolczyków złotych z brylantami, zegarek męski złoty, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 15 lutego 1937 r. Komornik (—) Stefan Górski. Sprawa Włodzimierza Busia p-ko Reinholdowi Wagnerowi.

Fryzjer damski EDWARD

(były pracownik firmy Grauzam) ma zaszczyt zawiadomić Sz. Panię, iż przystąpił do firmy „Zrzeszenie Fryzjerzy”, Piotrkowska 67 „Pasaż „Casino” tel. 244-40

Kupno i sprzedaż

PLAC narożnikowy w Gdyni w centrum przy ul. Sw.-Jańskiej, do sprzedania. Oferty pod: „Sw.-Jańska” do biura Fuchsa, Piotrkowska 89. 25

DOM w GDAŃSKU w najlepszym stanie i dobrym punkcie do sprzedania. Oferty pod „Gdańsk-X” do biura Fuchsa, Piotrkowska 89. 25

LAKIEROWANE łóżko dziecięce w dobrym stanie okazynie do sprzedania ul. Legionów 33, m. 22 od 14.30 do 18. 25

PLAC budowlany 1200 metrów, centrum Łodzi z przyległą posesją narożnikową, 12 sklepów, dochód 18.000 sprzedam. Informacje telefon 147-53. 25

LICYTACJA mebli oraz urządzeń sklepowego odbędzie się 26 lutego godzina 11, Piotrkowska 141. 25

Poszukiwani są akwizytorzy do przyjmowania zamówień w Łodzi i Wol. Łódzkiej na artykuły żelazne pierwszej potrzeby z dziedziny przemysłu ciężkiego. — Tylko zdolni i dobrze wyrobieni u klientów fachowcy z długoletnią praktyką i pierwszorzędnymi referencjami wchodzi w rachubę. Oferty do adm. pisma pod „G”.

KUPUJESZ ZDROWIE! ŻĄDAJĄC TYLKO „OLLA” **„OLLA” GUM.** Jako dowodnisz najlepszą i najczystsza. 40-LETNIE DOŚWIADCZENIE FACHOWE. 5 NOWOCZESNIE URZĄDZONYCH FABRYK. PATENT AMER. OR. BALOGA NR. 1937070111

Pokój umeblowany DO WYNAJĘCIA, wszelkie wygody, telefon, może być z utrzymaniem lub bez. Nawrot 2, fr. II p. nr. 31 III-cia brama od rogu Piotrkowskiej 20-2

PROSZKI Kogutek ZASTOSOWANIE: GRYPA, PRZEZIĘBIENIA, BOLEI GŁOWY, ZĘBÓW. ŻĄDAJĄC ORYGINALNYCH PROSZKÓW WYBÓRZĄC PATRIOTYCZNE PROSZKI WAM DARMO ODYŻ SA JUI NAŚLADOWNICTWA. ORYGINALNE PROSZKI „MIGRENO-NEUROBIO” I „KOGUTEK” SA TYLKO JEDNE LEKOWE I STYKOWE KOGUTEK. POKÓJ 2 MIĘDZYMIANOWSKIE NA TEL. 174-42

RUTYNOWANA NAUCZYCIELKA muzyki udziela lekcji gry fortepianowej (mo skiewskie konserwatorium) oraz francuskiego po kilkuletnim pobycie w Paryżu. **G. HURWICZ-SZTYLLEROWA**, Aleja 1-go Maja 9 m. 6.

KUPIE natychmiast — okazynie stół łożkowy dla rekonwalescentów. Oferty z podaniem ceny i stanu przedmiotu do Administracji „Republiki” dla „B. M.”

Lokale ZŁ. 140 KWARTALNIE 2 pokoje z kuchnią. ZŁ. 232 KWARTALNIE 3 pokoje z kuchnią. 4-5-6-cio POKOJE umeblowane (soniery) poleca Biuro „Zenit”, Piotrkowska 82, tel. 260-25.

POSZUKUJE niekrepującego pokoju śródmieściu, cena 25 zł. mies. „Biuralistka B.”

W NOWYM domu Radwańska 4-6 do wynajęcia 3 i 4-pokojowe mieszkania komfortowo wykończone. Własność na mieście.

MIESZKANIE 5 pokojowe, słoneczne 1 lub 2 piętro, w śródmieściu posadowione. Telefon 153-17.

Rozmaite RUTYNOWANA biuralistka w ważnym przedsiębiorstwie handlowym pragnie zmienić posad. Oferty w ręce pierwszorzędn. Lask. do Adm. sub: „Biuralistka”. 25

MANKURZYSTKA zdolna potrzebna Piotrkowska 27 A. Holodnyk. 25

UNIEWAŻNIAM zszubiony weksel 50.— pl. 25/II 37 r. wystawca Kacowicz, Poludniowa 34. 25

UNIEWAŻNIAM skradziony weksel 50.— zł. płatny 26 kwietnia 37 r. Ciecchanowskiego na zlecenie Cwaiga. 25

ZAGINAL weksel 100.— zł. wystawca Artur Rosin płatny 23 marca 1937 r. na zlecenie Alberta Rosina. Także unieważniam. 25

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 190-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika”: 68-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI”

w Łodzi zł. 4.—, za odosłanie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, „Republika” i „Express” w Łodzi z odosłaniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 59 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubniny w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabularyczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.